

Časopis
za
naše verno ljudstvo
zlasti za ude
III. reda sv. Franciška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
izdaja

franciškanska provincija sv. Križa.

XXXVII. tečaj.

II.-12. zvezek.

V Ljubljani, 1920.

Ant. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Izhaja za nedoločen čas vsaki drugi mesec. Naročnina znaša za pol leta 8 K, za celo leto 16 K.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Poština plačana po pavšalu.

Vsebina 11.—12. zvezka:

	Stran		Stran
Brezmadežno spočetje	193	Bodi svetloba	215
Ke do pride k nam v sv. obhajilu in zakaj?	194	Nova naselbna oo. kapucinov pri sv. Jožefu na Studencih p. Mariboru	217
Pesem za shode tretjega reda	198	Dopisi	218
Slava o. Stanislavu Škrabcu	199	Razgled po serafinskem svetu	222
Poduk za novince	203	Priporočilo v molitev	224
Ka žipot k popolnosti	212	Zahvala za vslišano molitev	224

Zahvala, vabilo in naznanilo.

Hvala Bogu, ki nas je podpiral sè svojim blagoslovom! Hvala dopisnikom, ki so nam pridno pomagali! Hvala vam, dragi naročniki in bravci, da ste nam v težkem času ostali zvesti. Bog plačaj vsem prijateljem Cvetja slehrno skazano dobroto in naklonjenost!

Novo leto se bliža. Kakšno bo? Bog sam ve. S Cvetjem upamo, da se bomo za silo prerili, če nam bodo vsi dosedanji naročniki ostali zvesti in če bodo vsi zaostalo naročnino in letošnjo poravnali. Če nam pa kaj novih naročnikov pridobite, je naše upanje na tem bolj trdni podlagi.

Zato prosimo gg. in pp. voditelje tretjega reda, kaker tudi vse tretjerednike, da letošnji december in januar prihodnjega leta večkrat in vsem dobrim Cvetje toplo priporočate in mu po vseh svojih močeh pridobite v vsaki vasi vsaj po dva nova naročnika. Z razširjanjem Cvetja širite tretji red. In to naj bo vsakemu tretjeredniku prijetna in sveta naloga posebno v tem letu sedemstoletnice vstanovitve tretjega reda. Delajte na to, da se bo v letu sedemstoletnice število plačujočih naročnikov dvignilo vsaj na sedem tisoč. Sè združenimi močmi bote to lahko dosegli, če se bo vsak tretjerednik le nekoliko potrudil.

Cvetje bo izhajalo kaker dosedaj: vsaki drugi mesec po en zvezek na dveh polah; le prvi bo obsegal tri pole. Če bi izdajali vsaki mesec, četudi le po eno polo, bi bilo mnogo dražje radi tiska, dela, platnic, zavitkov in poštnine. — Zelo neradi, pa vsled rastočih stroškov prisiljeni, moramo ceno povišati letno za štiri krone, tako da bo stalo Cvetje za **pol leta 10 K, za celo leto 20 K**. Prosimo pa bolj premožne, naj dajo kaj več, bolj ubožni ga bodo pa dobili za 16 K na leto. Naročnina se plačuje naprej. Prvi zvezek bomo poslali vsem starim naročnikom, ki so že poravnali letošnjo naročnino, nadaljne pa samo onim, ki bodo do konca januarija l. 1921. naročnino poslali.

Spisi in dopisi naj se pošiljajo do 25. dne predprejšnjega meseca, naznanila pa vsaj do 5. prejšnjega meseca. Darove bomo objavljali samo one, ki se pošljejo upravništvu Cvetja, za druge ne moremo prevzeti odgovornosti. Pisem brez podpisa ali brez plačane poštnine ne sprejemamo.

Natisniti smo dali za ta letnik tudi naslovni list in vsebino. Knjiga bo pa bolj pripravna, če bote dali vezati letošnji in prihodnji letnik skupaj.

Položnice smo vsem priložili, da bote bolj hitro in brez stroškov poravnali naročnino. Prosimo pa tiste, ki so še na dolgu za letošnje leto, naj to takoj store. Pridobite nam dva tisoč novih naročnikov za sedemstoletnico; za to pojdite vsi tretjeredniki takoj na delo za Cvetje.

Srečno novo leto vsem prijateljem in naročnikom!

Uredništvo in upravništvo Cvetja
v frančišk. samostanu v Ljubljani.

Prvi zvezek prih. leta — slavnostna številka za sedemstoletnico — bo izešel do 1. januarija. Dobil se bo tudi posebej za 6 K, če ga naprej naročite. Prinesel bo tudi frančišk. koledar za celo leto. Naročniki Cvetja ga bodo dobili za navadno naročnino brez doplačila.

CVETJE

XXXVII. tečaj. V Ljubljani, november-december 1920. 11.-12. zvezek.

Brezmadežno spočetje.

Kateremu duhovnemu otroku sv. Frančiška ne poskakuje srce od veselja pri spominu na brezmadežno spočetje, to v resnici frančiškansko dogmo ali versko resnico? Res je sicer, da je imela vsaka verska resnica svoj razvoj, res je pa tudi, da je ni resnice katoliške vere, ki bi bila morala prestatiti tako dolgotrajen in hud boj, kaker ravno verska resnica o brezmadežnem spočetju Device Marije. Čudno se zdi to na prvi pogled, vendar je nekaj povsem razumljivega, če pogledamo bistvo sv. cerkve. Ker je namreč bistvo sv. cerkve, kot božje-človeška ustanova v tem, da se gorčičnemu zrnu podobno razvija v veliko drevo, zato nam tudi vsebina božjega razodetja pride do polnega spoznanja in zavesti še le po dolgem trudapolnem človeškem raziskovanju in razmišljanju. Čisto naravno je torej, da se verska resnica, čim važniša in čim bolj temeljna je, tem hitreje tudi na vse strani razvija in razsvetluje; zato so v prvih stoletjih katoliške cerkve stale v ospredju verske resnice o sv. Trojici, o Kristusu. Verske resnice o Mariji so pa še le tedaj prišle na vrsto, ko je krivoverec Nestorij začel odrekati Devici Mariji njeno največjo čast — božje materinstvo —, iz katerega izvirajo vse druge njene predprave.

Izredno dolgo je trajalo, preden je verska resnica o brezmadežnem spočetju Device Marije prišla v katoliški cerkvi do splošnega priznanja in se je vsestransko temeljito pojasnila, da jo je mogel sv. oče Pij IX. l. 1854. slovesno proglasiti kot versko resnico. Predaleč bi zašli, in tu tudi ni mesta zato, če bi hoteli nadrobno popisati ves boj, ki se je bil za čast Brezmadežne in proti brezmadežnemu spočetju... Resnici na ljubo moramo priznati, da so bili frančiškani v prvi vrsti tisti, ki so vedno in povsod zagovarjali in temeljito dokazovali to veliko predpravico Matere božje. Največ zaslug za to versko resnico si je pridobil slavni frančiškanski bogoslovec bl. Janez Duns Skot.¹⁾ O njem piše eden novejših bogoslovnih pisateljev: „Če bi Janez Duns Skot in njegova šola ne imela nobene druge zasluge za katoliško vero, kaker to, da so uspešno branili in dokazali versko resnico

¹⁾ Od sv. cerkve še ni za blaženega razglašen, vendar se mu ta naslov pogosto prideva in so na tem, da ga za blaženega razglasijo. (Uredn.)

o brezmadežnem spočetju, bi ta edina slava zadostovala, da mu trajno zagotovi v zgodovini in načrtu božje previdnosti častno mesto.“

Že zato, ker je ta verska resnica in praznik brezmadežnega spočetja v tako tesni zvezi s frančiškanskim redom, je sveta in častna dolžnost vsakega otroka sv. Frančiška, da skuša ta prelepi praznik po svojih močeh na zunaj proslaviti, pa tudi s pobožnim srcem se nanj pripravljati in ga v duhu sv. cerkve preživeti. Noben praznik celega leta nam tako živo ne stavi pred oči resničnosti izreka Gospodovega: Blager njim, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali. Marija, Najčistejša, ki ni bila samo prosta vsakega dejanskega greha in nepopolnosti, ampak po posebni milosti obvarovana celo izvirnega greha, nam zlasti ta dan kliče in nas vabi, naj si ohranimo čisto in neomadeževano srce.

Res je sicer, da je posebno dandanes mej svetom težko ohraniti čisto srce, težko ohraniti lilijo nedolžnosti neomadeževano pred vsakim strupenim dihom, toda nemogoče to tudi dandanes ni. Poglej zgled Marijin in poglej samega sebe! Če je Marija, kljub temu, da je bila po posebni božji milosti obvarovana pred vsakim — celo izvirnim grehom — kljub temu bila čuječa in je ljubila delo, molitev in samoto, o tedaj pač ni mogoče, da bi ti, dragi brat ali sestra v sv. Frančišku, mogla živeti brez teh neogibno potrebnih sredstev, čisto, neomadeževano življenje. „Dragocen zaklad sicer nosiš, toda nosiš ga v stekleni, zdrobljivi posodi!“ (II. Kor. 4. 7.) Kedor hoče čuvati čednost, ne sme živeti razkošno, drugače bi tudi njemu lahko rekel Sv. Duh: „Ljubljeni se je zredil in je brcal, postal je debel, spitan in širok, zapustil je Boga, svojega Stvarnika in je odstopil od Gospoda svojega Zveličarja.“ (V. Mojz. 32. 15.) In apostol Pavel piše: „Jaz pa tarem svoje telo in je devam v sužnost.“ (I. Kor. 9, 27.) Varnost je le tam, kjer je previdnost.

Sv. oče Frančišek je ravno brezmadežno Devico dal svojim trem redovom za zaščitnico (patrono). Pod njenim pokroviteljstvom smo že sedemsto let. Ona se je vedno skazovala dobro mater, pokažimo še mi, da smo njeni dobri otroci.

P. Angelik.

P. MARIJAN ŠIRCA:

Kedo pride k nam v sv. obhajilu in zakaj?

(Nekaj misli za pripravo k sv. obhajilu.)

I. Jezus, naš Bog.

Kedo pride? Jezus Kristus, vsemogočni in vsevedni Bog, „v katerem so skriti vsi zakladi modrosti in znanja“ (Kol. 2, 3), „v katerem prebiva vsa polnost božanstva telesno“ (Kol. 2, 9), „katerega moli množica angeljev“ (cerkv. mol.) — on, katerega so apostoli nebeško preobraženega na gori Tabor začudeno gledali . . . O prečudno in neizmerno dostojanstvo! Ali je verjetno, da prebiva na zemlji Bog z ljudmi in da jih hrani z lastnim svojim te-

lesom? — Ljubi, hvali in proslavljalj ga; zahvaljuj se mu, ponižaj se pred njim in reci sè svetim Tomažem: „Moj Gospod in moj Bog!“

2. H komu pride? K tebi ubogi in malovredni stvari, ki si zaničeval svojega Boga in stvarnika, ki si oboževal svojo lastno čast, svojo lastno voljo in grešne slasti. K tebi prihaja, ki si zapustil Gospoda svojega Boga in si se obrnil k tujim bogovom, k svetu, k mesenemu poželjenju in k hudobnemu duhu . . . Sramuj se in reci ves skesan s cestninarjem: „O Bog bodi milostiv meni grešniku!“ ali pa z Davidóm: „Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenju“ (Psal. 50, 1.)

3. Zakaj pride? Zato, da se ti vsega izroči in da se tvoja duša z Bogom nasiti, „da boš deležen božje nature“ (2. Pes. 1, 4), da te očisti tvojih madežev in „da bi živel vekomaj“ (Jan. 6.) Občuduj tako veliko daržljivost Jezusovo . . . hvali, slavi in poveličuj ga!

II. Jezus, naš kralj.

1. Kedo pride? Jezus Kristus, Kralj slave, Kralj nebes in zemlje, Kralj kraljev in Gospod vseh gospodov, dober in usmiljen Kralj, čegar je svèt, pravičnost, modrost in moč, kateremu vse služi. Premisli, koliko odlikovanje je to: biti počeščen s prihodom največjega in najiminitnišega Kralja! Pripravi mu najboljše in najlepše stanovanje in zdihni: „O Kralj in postavodajavec naš, pridi in reši nas! . . .“

2. H komu pride? K nezvestemu služabniku, k nehvaležnemu uporniku, ki je že stokrat zopet odpadel od njega . . . Spoznaj svojo krivico in jo skesan objokuj. Pripoznaj njegovo gospodstvo nad seboj in reci odkritosrčno: Ti sam si moj Kralj, tebi in ne drugemu naj bo podložna duša moja.

3. Zakaj pride? Ne zato, da te kaznuje, kakor so zaslužili tvoji grehi, ampak da se te usmili, da te sprejme zopet za svojega otroka, da te napolni z novimi darovi in te uvrsti med svoje goste in prijatelje, da te nahrani z angeljskim kruhom in tako napolni tvojo dušo z dobrotami. — O neizrekljiva dobrotljivost! Neprestano naj ga hvali tvoj jezik in daruj mu vsa svoja dela . . .

III. Jezus, naš učitelj.

1. Kedo pride? Jezus Kristus naš voditelj in učitelj, najmodrejši, ki ima „besede večnega življenja“, ki je „pot, resnica in življenje“. Čestitaj si, da prihaja tak učitelj. Mnogo prerokov in kraljev ga je želelo slišati, pa ga niso mogli. Kraljica z juga je prišla od meje sveta, da bi slišala modrega Salomona — več kot Salomon je ta. — Glej torej, da ne odbiješ govorečega, ampak imej pripravljena ušesa in za njegov nauk odprto srce.

2. H komu pride? K nevednemu in mnogokrat ogljušajočemu učencu, kateremu ni ugajalo, kar je božje; k nevrednemu in po posvetni vednosti hrepenečemu radovednežu . . . Kesaj se radi tolikega razžaljenja. Da bi še

ne maščeval nad teboj z molčanjem tvoj dobri in pravični učitelj, prosi prav ponižno in goreče: „Jezus, učitelj, usmili se me“; ali pa z Davidom: „K tebi, o Gospod upijem; o moj Bog, ne obrni se molče od mene, da ne bom, ako ti pred menoj umolkneš, enak onim, ki se pogrezajo v brezno pogubljenja.“ (Psl. 27, 1). Ali pa reci še Samuelom: „Govori Gospod, tvoj hlapec posluša.“ —

3. Zakaj pride? Da te uči zatajevanja in sveto znanost, da spoznavaš vedno bolj njegovo voljo . . . Da te napolni z razumnostjo in modrostjo, da boš znal spodobno in Bogu prijetno živeti; da bi bil rodoviten v dobrih delih in da bi rasel v spoznanju božjem . . . kako drag ti mora biti njegov prihod! Hiti mu naproti z množico v evangeliju kličoč: „Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem! Hosana Sinu Davidovemu!“ Ali pa sedi k njegovim nogam, poslušaj ga, kaj govori in ohrani in prevdarjaj vse to v svojem srcu . . .

IV. Jezus, naš zdravnik.

1. Kedo pride? Jezus Kristus, veliki zdravnik duš, ki daje zdravje in življenje, h kateremu so nekedaj donašali vsakovrstne bolnike in jih je ozdravljaj na duši in na telesu. Kako ti mora ta resnica buditi ljubezen in zaupanje do njega! Zberi vse svoje dušne moči, da povelečujejo njegovo sveto ime z Davidom rekoč: „Blagoslavljalj moja duša Gospoda, ki ozdravlja vse tvoje bolezni.“

2. H komu pride? K velikemu in nadložnemu bolniku, katerega tarejo in mučijo premnoge bolezni, kateri je zdravniku celo nehvaležen za mnoga že zadobljena ozdravljenja. Zdihni se sv. Avguštinom: O kako svet in usmiljen je ta zdravnik! Presladki Jezus, spoznam, da sem tebe nevreden, ali prosim te „usmili se me po svojem velikem usmiljenju.“

3. Zakaj pride? Zato, da te popolnoma ozdravi, kaker je sam rekel: „Prišel bom in ga bom ozdravil.“ (Mt. 8.) Premisli to in odpri svoje srce nebeškemu zdravniku; prosi ga, naj te več ne zapusti, ker ti je njegova pomoč potrebna. Zaupljivo mu razodeni vse svoje dušne bolezni in odkrij rane ter reci: „Gospod, glej, katerega ljubiš, je bolan. Usmili se me, ker v tebe zaupa moja duša.“ Ali glej, da izvršiš, kar ti naroča, ker sebi škoduje, kedor noče izvrševati zdravnikovih odredb.

V. Jezus, naš pastir.

1. Kedo pride? Jezus Kristus, pastir naših duš, ki je svojo čredo tako ljubil, da se ni obotavljal za njo umreti in da odrešene ovce hrani se svojim mesom, je ustanovil zakrament presv. Rešnjega Telesa in Krvi. Kateri pastir daje ovcam lastno meso in kri? Mnoge matere dajo svoje otroke drugim dojeti. Tega Jezus ni storil, ampak nas sam hrani z lastno krvjo in nas popolnoma se sabo združuje . . . Slavi, hvali in blagoslavljalj tako velikodušnega in ljubeznivega Pastirja.

2. H komu pride? K bežeči, zašli in nehvaležni ovci, ki je v nevarnosti, da pogine. Občuduj ljubezen in usmiljenost tako dobrega pastirja. Raduj se radi njegovega usmiljenja. Obžaluj svoje prepogoste zablode in obljubi nikedar več ne zapustiti ga in pozabiti na njegove zapovedi. Reci s Psalmistom: „Blodim kaker izgubljena ovca: išči svojega hlapca, ker tvojih zapovedi nisem pozabil.“

3. Zakaj pride? Sam pravi: „Sin človekov je prišel iskat in rešit, kar je bilo zgubljenega.“ — O sladke besede za grešnika! O tolažbe polno zagotovilo tudi za me! Skleni, da boš nadalje vedno poslušna ovčica Jezusove črede in obžaluj vso nepokorščino . . .

VI. Jezus, naš Odrešenik.

1. Kedo pride? Jezus Kristus, neomádeževano Jagnje božje, s čegar predragro krvjo smo bili odrešeni. On prihaja k tebi, kateri nas je ljubil in je dal samega sebe za nas, on pravični za nas krivične; on, ki nam je odprl vrata nebeška. — O čudovito usmiljenje božje! — Zato te hočem hvaliti in slaviti, o moj ljubeznivi Odrešenik, ki „si rešil dušo mojo od smrti, iz oči mojih si otrl solze, noge moje si otel pred padcem.“ „Dopasti hočem Gospodu v zemlji živih.“ (Psl. 114).

2. H komu pride? K nedostojnemu nehvaležnežu, ki je že večkrat ceno svojega zveličanja zapravil; ki je „onečastil kri zaveže, po kateri je bil posvečen.“ (Hebr. 10). Pri tebi je res usmiljenje, o Gospod, ker nam nisi povrnil po naših hudobijah. — Kesam se, obžaloval bom grehe, dokler bom živ, ker nisem ostal zvest, ampak sem zopet in zopet padal v grehe. Ti si me zopet rešil in zopet me hočeš nahraniti s svojim presvetim Telesom.

3. Zakaj pride? „Da bi rešen iz rok svojih sovražnikov njemu brez strahu služili v svetosti in pravičnosti vse svoje dni.“ Kako srečen si, da si bil sprejet v službo tako velikega in dobrega Gospoda! Njemu služiti se pravi kraljevati. On sam prihaja pod tvojo streho, da te obdaruje z obilnimi milostmi. Daruj mu svoje srce in obljubi mu večno zvestobo, ker ti je raztrgal vezi in glej, da ne privoliš več v kateri greh, ker je vsakedo, ki greh dela, suženj greha. Skleni: „Raje umreti, kaker se omadeževati.“ Reci sè sv. Awzelmom: O Jezus, bodi mi Jezus — moj Odrešenik!

VII. Jezus, naš brat.

1. Kedo pride? Jezus Kristus, Sin prečiste Device Marije, Bog in človek, — ki nam je dal na križu svojo mater za našo mater: „Glej, tvoj sin, glej, tvoja mati,“ in je tako postal naš brat; tako je tudi imenoval svoje učence rekoč Magdalení: „Pojdi k mojim bratom in reci jim: Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu.“ O veliko ponižanje in neskončna ljubezen! Zahvali se Mariji za njeno posredovanje in prosi jo za pomoč, da moreš njenega vsemogočnega Sina in Boga in svojega brata kar najbolj spodobno sprejeti.

2. H komu pride? K takemu, ki ga je ne samo enkrat, nego večkrat prodal za malenkostno ceno, ki so jo ponujale tvoje strasti. Jožefa so prodali bratje za dvajset srebrnikov, in grešnik, za kaj ga proda? — Kako so se Jožefovi bratje prestrašili in sramovali, ko so zagledali brata v tako veliki časti! Bali so se njegovega maščevanja — on jim je pa vse odpustil in jih je milostivo sprejel . . . Kesaj in sramuj se tudi ti svojih grehov in reci se zgubljenim sinom: „Grešil sem, odpusti mi“. — Obudi upanje na božje usmiljenje, ker skesanega in potrtega srca Jezus ne zavrže. Po Mariji prosi za usmiljenje.

3. Zakaj pride? Ne da bi se nad teboj maščeval, ampak da ti odpre zaklade svojih milosti, kaker je odprl Jožef bratom žitnice; da ti da življenje, da ti da obilno življenje, da te okreпча na potu proti večnemu življenju. Zahvali se Jezusu in Mariji za tako veliko usmiljenje in ljubezen in obljubi jima zvestobo do konca svojega življenja.

Pesem za shode tretjega reda.

Pred shodom:

Pozdravljen bodi, oče sveti,
 Frančišek, žarni serafin!
 Ti hočeš naše duše vneti,
 da v njih bo živel božji Sin;
 otroke nas želiš objeti
 v kraljestvu večnih visočin;
 tam v družbi Kristusa, Marije
 najslajše Solnce nate sije.

Svetnikov si rodil obilo,
 nešteto dvignil src navzgor,
 življenje serafinsko milo
 vseh čednosti je jasni vzor;
 o, naj bi tudi nas vodilo,
 v nebeški pripeljalo dvor!
 Frančišek oče, z nami bodi,
 Tvoj sveti zgled nas varno vodi!

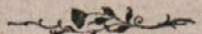
Po shodu:

Vsak naj se Frančišku bliža,
 Vsi na ozko, strmo pot!
 Hrib napuha naj se zniža,
 jezik bodi rešen zmot! — —
 Mir, veselje, slavo Križa
 bo ponižnim dal Gospod. — —
 Tam, kjer družba je asiška,
 vsi otroci so Frančiška!

O Frančišek, blagoslovi
 svoj duhovni, skromni rod!
 Hčere tvoje in sinovi
 naj častimo te povsod,
 tebi med neba duhovi
 naj pridruži nas Gospod! —
 Vladaj Mati nam deviška,
 sprejmi vdani rod Frančiška!

P. Evstahij.

Op. To pesem je p. K. Kolb vglasbil. Če se jih za njo več oglasi, bi jo dali natisniti z notami. Seveda bi bil tisek not precej drag.

Slava o. Stanislavu Škrabcu!

Slavnostni govor pri odkritju spominske plošče na rojstni hiši p. St. Škrabca v Hervači pri Ribnici dne 12. sept. 1920. — Govoril dr. Josip Mantuani.

Ribnica se je danes odela v pestro vnanjost: visoki mlaji vabijo z daljave, zastave vihrajo, zvoki godbe odmevajo, povsod vedri obrazi, praznična oprava, še nebo se je ob tej uri prijazno nasmehnilo — kakšna sreča se je pač naselila semkaj?

Zbrali smo se ob hiši, na kateri se sveti nova plošča; ta nam pripoveduje, da je bila srečna ura za ribniško dolino in za ves slovenski rod že pred 76. leti, ko je pod to streho zagledal luč sveta Anton Škrabec poznejši o. Stanislav, slovenski jezikoslovec. Blagoslovljena ribniška dolina in srečno tvoje obližje! Koliko znamenitih mož si že dala slovenski duševni kulturi, od Trubarja, ki je prvi pisal novo slovenščino, pa do naših dni! Tvojim krajanom prištevamo slovstvenike Antona Lesarja, Fr. Levstika ter še živečega starčka Jos. Stritarja; v svoji sredi si imela pod streho Val. Vodnika in Fr. Prešerna! In danes pripisuješ v častno vrsto svojih sinov in varovancev med najimenitniše očeta Stanislava Škrabca. Kedo pa je bil ta mož, da ga slavimo danes na tako izreden način?

Ubog frančiškan, katerega življenje nima na zunaj skorej nobene mi-kavnosti. A bil je človek v najboljšem in najplemenitejšem pomenu te besede, duhovnik in redovnik po volji božji in učenjak svetovnega slovesa.

1. *Življenje.* Rodil se je v tej-le hiši 7. prosinca 1844. leta. Šolal se je na gimnaziji v Ljubljani; takoj po maturi 1863. je stopil v frančiškanski red; redovno obleko je prejel na Trsatu, kjer je dovršil novicijat. S Trsata je šel na Kostanjevico v Gorici in tam dovršil prvi dve leti bogoslovja, ostali dve leti pa v Ljubljani; v mašnika je bil posvečen leta 1867. — Redovno predstojništvo ga je poslalo še isto leto na novomeško gimnazijo kot suplenta, a leta 1870. je bil tam odslovljen, ker je država vzela gimnazijo v svojo upravo in pustila na zavodu samo stalno nameščene profesorje. Zdelo se je, da je konec Škrabčevim znanstvenim stremljenjem, a njegovi predstojniki so vedeli, kaj ima red v Škrabcu in so ga poslali v Gradec na vseučilišče; tam se je posvečal grščini, latinščini in slovenščini od 1870—1873 z odličnim vspehom. Po vseučiliških študijah je postal lektor na domači redovni gimnaziji na Kostanjevici, leta 1876. je napravil še profesorske izpite. Nekaj časa je poučeval tudi bogoslovce na redovni bogoslovnici in je prevzel ravnateljstvo domače gimnazije. Tako je preživel v tem samostanu 42 let. Nikamer ga ni mikalo, zadovoljen je bil v svoji celici, k večemu, da si je privoščil sem in tam nekaj trenutkov na samostanskem vrtu. A ko so začeli Lahi obstreljevati Gorico, tedaj se je dal pregovoriti, da je zapustil dné 28. novembra 1915 pozorišče svojega delovanja ter bežal v Ljubljano. Svoje knjige, polovico duševnega življenja, je pustil večinoma v samostanski celici. Leta 1916. je začel urejevati in dopolnjevati svoje spise za novo izdajo, ki jo

prireja Leonova družba. Delal je neprenehoma do svojega smrtnega boja. Dne 6. oktobra 1918 sem ga zadnjikrat obiskal; svoje spise je imel na omari ob postelji, a takrat — bilo je okoli 11. ure predpoldne — je že tožil, da mu je dolgčas, ker ne more delati; zvečer malo pred 9. uro je pa že stopil čez prag časnosti po svoje gotovo obilno plačilo v večnost.

Na zunaj je poteklo življenje Škrabčevo tako enakomerno, da ni mogoče posneti, kolikega pomena je bil naš slavljenec. In vendar je bil svojim sodobnikom vzor v vsakem pogledu.

2. *Človek*. Kedor je prišel ž njim v dotiko, je moral imeti takoj zapanje do moža, ki mu je sijala dobrodušnost z obraza. Škrabec je bil človek redke popolnosti: miren, tih, dobrohoten napram vsakomer, odkriti v vsakem oziru poštenjak; zahrbtnosti ni zakrivil nikoli nobene. Bil je značajan; to je pokazal posebno v svojih slovstvenih bojih sè znanstveniki; kar je spoznal, da je prav, to je branil do skrajnosti. — Bil je tudi brez predsodkov in zato ni poznal nikedar strankarskih, še manj pa osebnih naspotstev: ètična podlaga vsemu njegovemu mišljenju, dejanju in nehanju je bil Kristusov nauk o ljubezni do bližnjega.

3. *Duhovnik*. Zato je bil pa kot duhovnik skrajno tenkovesten in je izpolnjeval do pičice dolžnosti, ki mu jih je nalagal ta stan. Vsak dan je imel urejen tako, da se je vrtelo vse njegovo ostalo delo na tečajih duhovniških obveznosti. Prve ure vsakega dneva so bile posvečene molitvi, ves dan potem učenemu delu, izvzemši skupnih molitev. Njegov strogo urejen urnik je pa izgubil svojo veljavo, ako so zahtevali verniki njegove duhovne pomoči. Oče Stanko je bil zelo priljubljen spovednik; nekoč je bil pozvan v teku enega predpoldneva enajstkrat v spovednico od svojih študij; vselej, kedar so ga poklicali, je šel neutegoma brez nevolje. In taki slučajji niso bili izjeme. — Bil je globoko prepričan o vzvišenosti svojega stanu, vedel je pa tudi, da zahteva marsikako samozatajevanje — in iz tega prepričanja je izvajal vse posledice do konca: bil je vsekozi utrjen, čist, idealen in značajan duhovnik, mož apostolske smeri, učenec Kristusov.

4. *Redovnik*. Kot redovnika je dičila o. Stanislava brezpogojna pokorščina, tipično uboštvo in preproščina, torej vrline, na katerih sloni ves frančiškanski red. Poleg tega se je odlikoval posebno še po skrajni skromnosti; celico si je pometal sam in je sploh gledal nato, da so imeli ž njim čim najmanj dela. Duhovit sobrat njegov je rekel: ako hočemo oceniti Škrabca kot redovnika, je treba pogledati, kaj zahtevajo redovna pravila, pa vemo, kakšen menih je bil: vse je izpolnjeval, kar ukazujejo. Pa še več. Bil je naravnost samotar. Izza samostanske ograje ga ni bilo videti leto in dan, samo enkrat na leto je v zadnjem času navadno zapustil Kostanjevico in šel v mesto: to je bilo takrat, ko so šli frančiškani čestitat goriškemu nadškofu za god. Sicer se je držal svoje celice, cerkve in vrta, kjer si je gojil cvetlice. Z eno besedo: tipičen puščavnik je bil. Sam Bog vé, koliko zaslug si je nabral oče Stanko kot duhovnik in redovnik! Tega mi presojati ne moremo, samo to vemo, da je bil zgleden v vsakem oziru.

Na zunaj ga torej ni motilo življenje, toliko bolj pa je bilo osredotočeno na znotraj. Tu raste njegov pomen kakor gora: bil je učenjak, priznan ne samo na domačem slovstvenem poprišču, ampak pridobil si je svetovno ime in ž njim svoji domovini svetovno slavo. Bil je nenavadno nadarjen in temeljito naobražen, neutrudljiv in vztrajen, dosleden in značajan, zaveden in neupogljiv, ker ni iskal svoje osebne časti, ampak ugled svojega naroda in je nesebično ljubil svoj materni jezik. Bil je naprednjak, ki je hitel v vsakem oziru za pol stoletja pred drugimi. V tem njegovem učenjaštvu je zasidran za vse čase tudi njegov pomen in njegov sloves, prav, kakor govori Daniel: „Kateri so pa učeni, se bodo svetili kakor blesk neba“ (12, 3).

Da nam bo jasen pomen Škrabčev in s tem upravičenost današnjega slavlja, pogledjmo na kratko slovstvene razmere pred nastopom našega slavljenca.

Primož Trubar, mož ribniškega okraja, je začel pisati v 16. stoletju pismeni jezik za slovensko knjigo. To slovenščino so pisali vobče do konca 18. stoletja. Takrat so jo pa prelikali Japelj, Kopitar in Metelko času primerno, a na podstavu samo kranjskih oblik; prezrli so ti možje dejstvo, da imamo isti slovenski jezik tudi na Koroškem, Štajerskem in v Primorju. Taka je ostala slovenščina v knjigi do leta 1848. Takrat je zapihala sapa prevrata in narodí so se začeli zavedati svojih posebnosti — pa tudi svojih sorodstev. Slovenci so se spomnili, da imajo brate in bratrance ter so začenjali to sorodstvo kazati tudi v jeziku. A segli so predaleč v svoji navdušenosti in so podrlí žive, cvetoče meje, ki so ločile slovenščino od srbohrvaščine in celo od drugih slovanskih jezikov. To delo so opravljali Matija Majar, Luka Svetec in Anton Janežič. Ustvarili so slovensko mešanico, ki ni imela korenin v zgodovini slovenskega jezika. To je bil slovstveno-jezikovni ilirizem, ki ni priznaval našemu jeziku povse samostojne veljave.

Tu je stopil Levstik na plan — torej spet mož ribniškega okraja. Ta se je oziral na vse Slovence ter hotel zediniti vsa narečja v en pismeni jezik. To je bilo dobro. V ta namen je pa hotel iti do vira dobrih in pristnih oblik in te so — kakor je mislil — v staroslovenščini, ki so jo govorili naši pradedje za dobe sv. Cirila in Metoda. Tu je šel predaleč, zakaj tisoč let je marsikaj ugladilo in pretvorilo na živem jeziku, ki ga je govoril slovenski narod nepretrogoma. S takim ravnanjem je prišla slovenščina do tega, da bi bila izgubila samostojnost in da bi jo bili črtali izmed jezikov, v katerih se pišejo knjige. Bila je velika zmeda; to smo čutili vsi starejši, ki smo se učili takrat slovenščine; en profesor nas je učil: tako pišite, drugi je isto zavrgel rekoč: to je napačno.

In tu je zastavil sè svojim delom naš Škrabec. Prvo svojo razpravo je priobčil leta 1870. Takrat je izrekel važno besedo, ki je bila smoter njegovemu življenskemu delu: Slovenščina je samostojen jezik ter ima svojo zgodovino; pravico ima, da ga ne rabi samo ljudstvo, ampak tudi, da ga pišemo. Škrabec je uveljavil obenem tudi načelo, da ne smemo posegati za Trubarjevo dobo; kar je starejše, ne velja v novi slovenščini, ki jo govorimo. V tem smislu je pisal, to je ponavljal venomer.

A doživel je tudi bridka razočaranja. Nadaljevanje svoje prve razprave je poslal devet let pozneje (1879) Slovenski Matici za njen Letopis — a odbor je zavrnil rokopis. Škrabec je poskusil svojo srečo pri Novicah; a tudi te ga niso sprejele; istotako ga je Soča odklonila. To je zbolelo idealnega moža; sklenil je, da ne bo nikomer več ponujal svojih spisov. Slovensko slovstvo bi bilo izgubilo najvažnije jezikoslovne razprave, da ni prišla pomoč od strani, od koder se je nihče ni nadejal.

Leta 1880. je začelo izhajati „Cvetje z vertov sv. Frančiška“, prvi slovenski mesečnik v barvastih platnicah. In Škrabec je prišel na izvirno misel, priobčevati na teh platnicah — torej na najskromnišem mestu, ki si ga moremo misliti, svoje prvovrstne, učene razprave; češ, nekaj ljudi jih bo že bralo. In dober prerok je bil svojemu delu in sebi. — Prav te neznatne platnice iz najslabšega papirja so takoj obrnile na se pozornost učenjakov in izzvale pravcati prevrat. Škrabcu so prinašale mnogo časti, pa tudi nasprotovanja. A oče Stanko se ni dal oplášiti. Z jekleno vstrajnostjo je ponavljal svoja načela. Odpor zoper prejšnje šole je bil bolesten, a zdrav. Danes so platnice dragocena stvar, ki jih iščejo jezikoslovci kot zaklade in jih tudi drago plačujejo, ako jih dobe.

Škrabec je bil naprednjak v svoji stroki; utiral je pot moderni učenjaški struji mnogo prej, kaker se je sama zavedla. Odkar se je oglasil, je rastel njegov pomen kaker val na morju, kedar ga podi vihar. Danes pa čujemo, kako se s častjo omenja Škrabčevo ime na učenih stolicah domačih in tujih univerz. Pa ne le imenuje se, ampak omenjajo ga sè spoštovanjem in pri-trjevanjem.

Posebne zasluge ima za nas Slovence, ker je otel slovenščini samostojnost in ji je dal možnost nadaljnega razvoja. Vsak Slovenec, brez razlike stanu in mišljenja, mora biti hvaležen našemu slavljencu za dolgo trajno, samozatajevalno, a uspešno delo, ker je ž njim utrdil posredno tudi narodno zavest in obstoj slovenskega plemena.

Pri tem pa ne pozabimo, da je zmogel Škrabec to važno delo v tedajnih razmerah samo s pomočjo Cvetja z vrtov sv. Frančiška, oziroma njegovih platnic; to je, povedano z drugimi besedami, da izhaja očetba naše jezikovne samostojnosti in preokret v slovenskem jezikoslovju iz frančiškanskega reda, iz tihe meniške celice, na podlagi nabožnega lista. Škrabec je doprinesel najsijajnejši dokaz, da prava vernost ne zavira napredka; ako bi ga zavirala, bi skromni menih Škrabec ne mogel postati voditelj slovenskih jezikoslovcev, kar je v resnici.

A ne le Slovenci, ves učeni svet, ki se peča sè slovanskim jezikoslovjem, mora biti hvaležen našemu slavljencu; v svojih spisih je nagrmdil toliko gradiva, da bo slonelo vse naše bodoče jezikoslovje za dolgo dobo na njem; oče Stanko je učenjaška osebnost, oče slovenskega glasoslovja, dika ribniške doline, čast slovenskega naroda in ugled slovenstva med tujimi rodovi.

S tega vidika je upravičena današnja slavnost. Da je Škrabec velik mož, tega si nismo izmislili včeraj ali danes; njegov sloves je bil razširjen že v prvih letih njegovega delovanja daleč preko slovenskih mej. Še več;

spoznanje, kaj da ima slovenski narod v tem možu, je prišlo k nam iz tujine! Tako smo ga začeli spoznavati, in sedaj, ko ga poznamo, je dolžnost našega naroda, da mu postavi viden spominik v znak hvaležnosti. A ne le kamenite plošče, ki jo more uničiti neizgoda, ampak zavedajmo se vsi, kaj je storil oče Škrabec za našo narodnost in naš materni jezik in nadaljujmo započeto delo vsak po svoje: učenjaki naj proučavajo, razpravljajo in do- ločujejo resnico, mi pa uporabljajmo njihove uspehe v vsakidanjem življenju, kaker nas je učil naš oče Stanko.

Zato današnje slavnosti ne pozabimo nikedar: spomin na slovesne tre- nutke, ki jih pravkar doživljamo, nam bodi neprestano živ in svež; to pa na čast našemu narodu, na slavo lepi ribniški dolini ter njenemu velikemu sinu očetu Stanislavu Škrabcu, kateremu kličimo danes in v bodoče: slava!

Poduk za novince.

(Dalje.)

O odpustkih, pravicah in dovoljenjih.

v. očetje papeži so v raznih časih udom tretjega reda delili mnoge odpustke, priznali različne pravice in jim dovolili mnoge izredne milosti in dobrote. Ker smo vam dosedaj razlagali le dolžnosti, naj sledijo sedaj milosti in dobrote tretjega reda.

Pred vsem moramo omeniti, da pred letom 1883. tretjemu redu podeljeni odpustki in pravice nimajo nobene veljave več, kaker se glasi v pismu Leona XIII. (30. majnika 1883.): „popolnoma so od- pravljeni vsi odpustki in pravice, ki jih je temu tovarištvu“ (t. j. tretjemu redu), „apostoljski sedež podelil pred tem dnem bodisi kedarkoli, pod ka- terimkoli imenom in v katerikoli obliki.“

Kateri odpustki, pravice in dovoljenja imajo sedaj veljavo? Vsi tisti, ki so bili tretjemu redu podeljeni po 29. majniku l. 1883. To se je dosedaj zgodilo štirikrat:

1. Papež Leon XIII. je v svojem ustanovnem pismu z dne 30. maj- nika 1883. l. objavil „Vodilo“ in „Kazalo odpustkov in pravic“. To kazalo je tako -le:

O popolnih odpustkih.

Vsi tretjeredniki obojega spola, ki po krščanskem obredu izpovedo svoje grehe ter sveto obhajilo prejmejo, imajo pravico popolni odpustek zadobiti ob tu naštetih dneh in priložnostih:

1. Ta dan, ko vstopijo.
2. Ta dan, ko obljube store.
3. Ta dan, ko se zbero k mesečni pridigi ali posvetovanju, ako katero cerkev ali očitno kapelo pobožno obišejo in po navadi molijo za potrebe vesoljnega krščanstva.
4. 4. vinotoka, na god očeta Frančiška, zakonodavca; 12. velikega srpana, na god device Klare, zakonodavke; 2. velikega srpana na praznik Marije, kraljice angelov, zavoljo posvečenja njene velike cerkve; ravno tako ta dan, ko se obhaja vsakoletni praznik tistega svetnika, v čigar cerkvi je sedež tovarštva, ako to cerkev v ta namen obišejo in po navadi molijo za potrebe krščanstva.
5. Enkrat vsaki mesec, tisti dan, kedar je kateremu ljubo, ako obišejo v ta namen katero cerkev ali očitno kapelo ter tam nekoliko časa molijo po namenu papeževem.
6. Kolikokrat, hrepeneči po poboljšanju, delajo osemdnevne duhovne vaje.
7. Ob smrtni uri, ako pobožno izgovore sveto ime Jezusovo, ali z ustmi, ali pa, če ne morejo več govoriti, v srcu. Ravno to pravico vživajo tudi tisti, ki nezmožni spovedati se in prejeti sveto obhajilo, obudé v srcu popolno kesanje čez svoje grehe.
8. Dvakrat v letu, ko dobijo papežev blagoslov, ako molijo nekoliko po namenu papeževem: tako tudi, pod ravno tem pogojem, tisti ki dobijo tako imenovano odvezo, to je blagoslov ob tu naštetih dnevih:
  - I. Na dan rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa; II. na praznik vstajenja Gospodovega; III. Binkoštno nedeljo; IV. na praznik presvetega Srca Jezusovega; V. Brezmadežnega spočetja Bl. Marije Device; VI. Sv. Jožefa ženina, 19. sušca; VII. vtisnjenja presvetih ran očeta Frančiška. 17. kimavca; VIII. Ludovika, kralja francoskega, nebeškega patrona tretjerednikov, 25. velikega srpana; IX. Elizabete Ogerske, 19. listopada.
9. Tudi zadobijo enkrat na mesec tisti, ki molijo petkrat Oče naš, Zdrava Marija in Slava Očetu za potrebe sv. cerkve, enkrat pa po namenu papeževem, vse tiste pravice v odpuščanje svojih grehov, katere vživajo tisti, ki obiskujejo s pobožnim srcem ali postaje v Rimu, ali pa romajo k porcijunkuli, k najsvetejšim krajem jeruzalemskim in k cerkvi sv. apostelna Jakoba v Komposteli.
10. Tiste dni, ko so v rimskih mašnih bukvah zaznamovane postajne prošnje, more zadobiti slehrni tretjerednik v cerkvi ali kapeli, v kateri je ustanovljeno tovarštvo, ako jo pobožno obiše in po navadi moli za potrebe sv. cerkve, vse pravice in duhovne milosti, katere vživajo v Rimu rimljani ali tuji.

O nepopolnih odpustkih.

1. Slehrni tretjerednik enega ali drugega spola, ki obiše cerkev ali kapelo, v kateri je ustanovljeno tovarštvo, in tamkaj k Bogu moli za potrebe sv. cerkve, zadobi odpustek sedem let in sedemkrat štirideset dni na dan, ko so bile očetu Frančišku čudežno vtisnjene svete rane, na praznik svetih Ludovika kralja, Elizabete Ogerske, Margarete Kortonske, in drugih dvanajst dni, katere si sam izvoli ter jih potrdi redovni predstojnik.
2. Kedar so pri sv. maši ali drugih duhovnih opravilih, ali na shodih tovarišev očitnih in zasebnih: kedar uboge prenočujejo: razprtije poravnajo ali skrbé, da se poravnajo: kedar gredo k sveti procesiji: kedar spremljajo sveti zakrament, ali če tega storiti ne morejo, pri znamenju sè zvonom enkrat molijo Očenaš in Zdrava Marija: kedar molijo pet očenašev in zdravamarij za potrebe sv. cerkve ali pa za dušni mir ranjkih tovarišev tretjerednikov: kedar spremljajo na pokopališče kakega mrtvega: kedar spreobrnejo koga, kl je bil zašel v pregehe: kedar podučujejo katerega v božjih zapovedih in drugih rečeh, potrebnih k zveličanju: ali kedar storé kaka druga taka dela ljubezni, za vsakikrat in za vsako tako dobro delo morejo zadobiti odpustek tri sto dni.

Vse te zgoraj omenjene popolne kaker nepopolne odpustke morejo tretjeredniki obrniti tudi v prid vernih duš v vicah.

O pravicah.

1. Mašniki, ki so v tretjem redu, imajo pravico privilegiranega altarja trikrat v vsakem tjednu, kjer koli mašujejo, da le niso dobili enake pravice za kateri drugi dan.
2. Gdor mašuje za dušni mir ranjkih tovarišev tretjerednikov, ima vselej in kjer-koli pravico privilegiranega altarja.

* * *

II. Drugo pismo tretjerednih odpustkov in milosti je bilo izdano 31. prosinca 1893. leta. V tem pismu je določeno, da morejo tretjeredniki redovnim cerkvam sv. Frančiška podeljene odpustke kaker tudi posebej tretjemu redu dovoljene odpustke po tistih krajih, kjer ni nobene redovne cerkve sv. Frančiška, zadobiti v svojih domačih župnih cerkvah. Ravno tako je bilo s tem pisanjem dovoljeno, da morejo tretjeredniki dvakrat na leto dobiti v spovednici vesoljno odvezo namesto papeževega blagoslova, če niso mogli priti v cerkev, ko je bil javno podeljen. (Glej Cvetje XII. str. 254. in nasld.)

* * *

III. Tretje dovoljenje odpustkov je bilo izdano 7. septembra 1901. leta. Tedaj so bili tretjemu redu za vedno podeljeni sledeči odpustki:

Popolni odpustki.

Tretjeredniki, ki v resnici skesani, ko so opravili spoved in prejeli sveto obhajilo, pobožno obišejo cerkev, kjer je sedež skupščine, in tam zbrano pomolijo za edinstvo mej krščanskimi knezi, iztrebljenje krivih ver, spreobrnjenje grešnikov in povzdigo svete mafere cerkve, dobe lahko ob dnevih in praznikih spodaj naštetih popolni odpustek vseh svojih grehov, ki ga lahko darujejo po načinu priprošnje tudi za duše vernih, ki so se ločile s tega sveta v ljubezni združene z Bogom.

1. Dne 14. januarja, praznik bl. Odorika, spoznavavca 1. reda.
2. „ 16. „ sv. Berarda, Petra in drugih prvih marternikov serafinskega reda.
3. „ 30. „ sv. Hijacinte Mariskotove dev. 3. reda.
4. „ 1. februarja, bl. Andreja de Kominitibus, spoz. 1. reda.
5. „ 5. „ sv. Petra Krstnika in tovarišev, japonskih marternikov, 1. in 3. reda
6. „ 19. „ sv. Konrada iz Plačencije, 3. reda.
7. „ 21. „ sv. Angele Meriči, device 3. reda.
8. „ 22.*) „ sv. Marjete Kortonske, 3. reda.
9. „ 6. marcija, sv. Kolete, device 2. reda.
10. „ 9. „ sv. Katarine Bolonske, device 2. reda.
11. „ 24. aprila, sv. Fidela Zigmarinškega, 1. reda, prvega marternika sv. skupščine za širjenje vere.
12. „ 28.***) „ bl. Lukezija, prvega tretjerednika, ki ga je preoblekel sam sv. ustanovnik v obleko 3. reda.
13. „ 17. majnika, sv. Paskala Bajlona, 1. reda, patrona vseh društev presvetega Rešnjega Telesa.
14. „ 19. „ sv. Ivona, spoznavavca 3. reda.
15. „ 20. „ sv. Bernardina Sienskega, zastavonosca presvetega imena Jezusovega.
16. „ 30. „ sv. Ferdinanda, kralja, 3. reda.
17. „ 13. junija, sv. Antona Padovanskega, 1. reda.
18. „ 7. julija, sv. Lavrencija Brunduškega, 1. reda.
19. „ 8. „ sv. Elizabete, kraljice portugalske, 3. reda,
20. „ 9. „***) sv. Veronike Julianove, device 2. reda.

* ali 23. (oziroma). **) ali 15. (oziroma). ***) ali 13. sept. (oziroma).

21. Dne 14. julija sv. Bonaventure, cerkvenega učenika, 1. reda.
22. „ 16. avgusta, sv. Roka, spoznavavca, 3. reda.
23. „ 19. „ sv. Ludovika, škofa Tolozanskega, 1. reda.
24. „ 4. septembra, sv. Roze Viterbske, device, 3. reda.
25. „ 18. „ sv. Jožefa Kupertinskega, 1. reda.
26. „ 27. „ sv. Eljzearija, grofa Arijanskega, spozn. 3. reda.
27. „ 6. oktobra, sv. Marije Frančiške od ran Gospoda našega Jezusa Kristusa, device, 3. reda.
28. „ 13. „ sv. Danijela in tovarišev, maternikov 1. reda.
29. „ 19. oktobra, sv. Petra Aljkantarskega, 1. reda.
30. „ 27. novembra, bl. Deljfine, device, soproge bl. Eljzearija 3. reda.
31. „ 29. „ vseh svetih treh redov sv. očeta Frančiška.
32. O praznikih obrezovanja, razglašenja, vnebohoda Gospoda našega Jezusa Kristusa in na praznik presv. Trojice.
33. O praznikih rojstva, očiščevanja, in vnebovzetja blažene Marije Device.
34. O praznikih sv. Mihaela arhangelja, svetih angeljev varihov, sv. Janeza Krstnika in sv. aposteljnov Petra in Pavla.
35. Dne 2. avgusta morejo dobiti odpustek porcijunkulje, kolikerkrat od prvih večernik noter do sončnega zahoda tega dne kako cerkev ali očitno molitevnicu prvega, drugega ali tretjega regularnega reda, ali tudi drugo cerkev ali očitno molitvenico, kjer je postavno vstanovljena skupščina svetovnega tretjega reda, obišejo, samo da so se spovedali in sveto obhajilo prejeli ter molili, kakor je gori rečeno.
36. Ravno ti tretjeredniki zadobe, ako molijo očenaš, zdravamarija in slava Očetu petkrat za srečo in ohranitev krščanstva in enkrat na Naš (papežev) namen, kolikerkrat to store, vse tiste odpustke, ki jih dobivajo verni, ki postaje rimskega mesta, porcijunkuljo, jeruzalemske kraje, cerkev sv. Jakoba apostelna v Komposteli obiskujejo, deržeč se določeb od 7. marcija 1678 § »Odpustki pa«, 16. februarja 1852. in 14. aprila 1856.
37. Ravno ti tretjeredniki zadobe, ako molijo frančiškanski rožni venec, namreč sedmih radosti blažene Marije device, ki obstoji iz 72 zdravamarij in 7 očenašev s pristavljenim 1 očenašem za papeža, popolni odpustek združen z opravljanjem te molitve za serafinski red.
38. Tretjeredniki, ki ponove oblubo tretjega reda dne 16. aprila, obletnico obljube sv. očeta Frančiška, ali, če so bili postavno zadržani, prvo nedeljo na to, zadobe, ako se spovedo in sv. obhajilo prejmejo, popolni odpustek.

Nepopolni odpustki.

Vsi tretjeredniki obojega spola zadobe, če pobožno obišejo cerkev, kjer je sedež skupščine in Boga prosijo za ohranjenje krščanstva, odpustek sedem let in sedem kvadragen te dni:

1. O praznikih zaroke, obiskovanja in vpeljanja bl. Marije device.
2. Ravno tako o praznikih najdenja in povišanja sv. Križa.

Naposled morejo ravno tisti tretjeredniki, ako so bolni ali preboleli in ne morejo lahko od doma, da le petkrat Gospodovo molitev in angeljevo pozdravljenje pobožno opravijo in v Naš namen, kakor rečeno, molijo, zadobiti vse posamezne odpustke, kakor ke bi osebno obiskali redovno ali skupščinsko cerkev. Temu nima nič nasprotnega staviti ovir.

* * *

IV. Papež Pij X. je s pismom izdanim 5. majnika 1909. leta tretjerednike za vedno storil deležne vseh duhovnih dobrot in milosti prvega in drugega reda sv. Frančiška, tema dvema je pa naklonil duhovne dobrote tretjega reda dvanajst dni za tem t. j. 17. majnika 1909. Z ozirom na tretjerednike piše in naroča p. generalu: „Sicer pa jim (tretjerednikom) obljubi našo posebno do-

brohotnost in ljubezen, in da ostane neki spominik te ljubezni, določujemo za vselej, da se naj vseh darov papeškega odpustka, ki jih uživajo, in vseh sadov duhovnih dobrih del, ki jih pridobivajo družine 1. in 2. reda, tudi frančiškanski tretjeredniki, koliker jih je, obojega spola in katerekoli ustanove ob času življenja in smrti vdeležujejo.“ (Glej Cv. XXVI. str. 203).

Če poleg tega še omenimo, da je bilo 12. junija 1913. l. dovoljeno, da morejo tretjeredniki vse vesoljne odveze prejeti v spovednici že prejšnji dan in tiste, ki padejo na delavnik, naslednjo nedeljo ali praznik, po dovoljenju pa tudi katerikoli dan mej osmino, potem smo našli vsa glavna določila glede odpustkov, pravic in dovoljenj, podeljenih udom tretjega reda sv. Frančiška. Zdaj vam je treba ponoviti nauk o odpustkih, povedati potrebne stvari o papeževem blagoslovu in vesoljni odvezi, ter o družih pravicah, ki jih imajo tretjeredniki, na koncu pa še sestaviti kazalo vseh tretjerednikom podeljenih popolnih odpustkov po dnevih v letu.

O odpustkih.

Ko dobiš pri spovedi odvezo od grehov in, če si bil v smrtnem grehu, tudi od večnih kazni, ti ostane dolžnost zadoščenje dati božji pravičnosti. Če ne daš tega zadoščenja s tem, da se podvržeš časni kazni v življenju, ali ga daš le v nezadostni meri, ga bo treba dajati po smrti v vicah. To časno kazen zasluži tudi vsak mali greh. Za te kazni moremo zadostovati in se jih oprostiti v tem življenju z dobrimi deli, ali sè svetimi odpustki, ki jih sv. Cerkev podeljuje vernim na zemlji po načinu odveze (per modum absolutionis), dušam v vicah jih pa naklanja po načinu priprošnje (per modum suffragii).

Odpustek je torej odpuščenje časnih kazni, katerim smo zapadli pred Bogom zavoljo grehov, ki so, kar tiče zadolženje, že odpuščeni (v dobri spovedi ali po pravem kesanju). To odpuščenje časnih kazni deli sv. Cerkev vernim na zemlji iz zaklada zadostilnega zasluženja J. Kr., bl. D. M. in svetnikov*).

Odpustki so popolni, s katerimi se odpuščajo vse časni kazni, nepopolni, če se odpušča le del teh kazni (nekaj dni, let, kvadragen). Pri teh nepopolnih ali delnih odpustkih se odpusti tistemu, ki jih dobi, toliko tiste časne kazni, ki bi jo moral pretrpeti v tem življenju ali v vicah, koliker bi se mu je bilo odpustilo po starih postavah (canones Poenitentiales) sv. Cerkve. Če bi bil po njih delal pokoro toliko dni, let, kvadragen (= po 40 dni). Če dobi kedo popolni odpustek, se mu vse časne kazni izbrišejo, tako da bi šel, če bi takrat takoj vmrl, naravnost v nebesa. — „Popolni odpustek je podeljen v tem smislu, da dobi tisti, ki ne bi mogel dobiti popolnega, vsaj delnega po razpoloženju, s katerim ga prejme.“** — Če obrnemo popolni odpustek za duše v vicah, ga dobijo toliko, koliker dopusti božja pravičnost.

* Gl. »Enchiridion pro directoribus Congr. Tertii Ord. s. Fr. Ass.« sestavil Fr. H. M. Mileta. Romae. Typis polyglotis Vaticanis. 1913. str. 98.

** Novi »Codex Juris Canonici«, Canon 926.

Odpustke cenite zelo visoko, ker so zelo koristni in imajo veliko moč. Sv. Tridentinski cerkveni zbor (Sess. XXV. de Indulg.) je izrekel: „Navada dobivati odpustke je za krščansko ljudstvo kar najbolj zveličavna“. Tretji red je na njih zelo bogat; zato se potrudite, da jih bote dobivali kar največ mogoče sebi v korist in dušam v vicah v prid.

Pogoji, pod katerimi se more dobiti katerikoli odpustek.

1. *Stanje milosti.* Suha veja ne dobiva od drevesa življenja, moči; mrtev ud sv. Cerkve, ki je v smrtnem grehu, ne more prejemati milosti iz zaslug Jezusa. Brez milosti božje ne moremo nič zaslužjivega za nebesa storiti. Odpustki so dobrote, ki jih Bog deli dobrim otrokom, ne pa svojim sovražnikom. Kako naj bi se rešil časnih kazni, če se noče rešiti večnih?

Kedor se torej zaveda kakega smrtnega greha, mora prej opraviti dobro spoved ali, če ravno tedaj ni mogoče, pa vsaj obuditi popolno kesanje in imeti voljo, pri prvi priliki spovedati se. (Sv. zbor za odp. 17. dec. 1870.) Priporoča se pa tudi drugim, naj obudijo kesanje, preden hočejo zadobiti katerikoli odpustek, ker je treba dobra dela, ki so predpisana za njega za-dobitev, opraviti vsaj skesanega serca. Odreči se je treba nagnenju tudi do vsakega malega greha.

2. *Namen.* Namen zadobiti odpustek moraš imeti, če ga hočeš biti deležen, ni pa treba, da bi moral ta namen ravno takrat obuditi. Če si enkrat n. pr. zjutraj za celi dan, zadnjo nedeljo za celi teden, pred enim mesecem za celi mesec obudil namen in ga pozneje nisi preklical ne z besedo ne z deli, ta namen še vedno obstoji in moreš s takim namenom biti deležen odpustkov, če si vse druge pogoje izpolnil. Dobro je vsako jutro pri jutranji molitvi obuditi namen vdeležiti se vseh odpustkov, podeljenih za dobra dela, ki jih boš čez dan opravil in darovati jih eni ali več dušam v vicah.

Če želiš kak odpustek darovati dušam v vicah, ali določeni pokojni osebi, moraš obuditi namen n. pr. ta odpustek darujem za pokojnega (-o) J. Ta namen pa tudi lahko že zjutraj ali še preje obudiš in velja, dokler ga ne prekličeš. Sploh velja o namenu pravilo: Toliko časa ima veljavo enkrat storjeni namen, dokler ga ne prekličeš ali z besedo, ali samo v srcu, ali z deli.

Nekateri obudijo namen darovati odpustke za one duše, ki so najbolj zapuščene, ali za one, ki pomoči najbolj potrebujejo, ali za tiste, ki zavoljo njega(nje) kaj trpijo (vsled pohujšanja, zanemarjenja dolžnosti itd.), ali za duše gotove župnije, kake družine. Tretjeredniki bodo gotovo tudi pokojnim udom tretjega reda z odpustki radi pomagali.

3. *Izpolniti predpisana dobra dela.* Vsak mora ta sam izpolniti, le miloščino morejo dati stariši za otroke, gospodarji za podložne. Zato se pa odpustek ne more za druge žive dobiti, kaker le za se. Morejo se pa darovati dušam v vicah oni, pri katerih je sv. cerkev tako določila. Tretjeredniki morejo darovati vse odpustke za duše v vicah, le onega za zadnjo uro ne.

Predpisana dobra dela se morajo opraviti natančno in vse v določenem času in spokornega duha. Ničesar se ne sme opustiti ali spremeniti, tudi neznanje v tem ne opraviči, še manj pa površnost. Vender bi pa dobili popolni odpustek pri serafinskem rožnem vencu, če bi n. pr. izpustili eno „zdravamarijo“, ker je to v primeri s celim rožnim vencem malenkost. — Če je pri enem odpustku predpisanih več dobrih del, se smejo opraviti v poljubnem redu. Če je katero dobro delo že drugače zapovedano, se ž njim ne more zadobiti odpustka n. pr. brevir in dosledno tudi pri tretjem redu ne z redovnimi očenaši. S pokoro, ki se naloži pri spovedi, se pa morejo zadobiti odpustki. Ravno tako z drugimi prostovoljno opravljenimi molitvami n. pr. pri češčenju presv. Rešnjega Telesa, pri skupnem rožnem vencu.

V zadobljenje popolnega odpustka je treba spokornega duha. Brez zares skesanega srca, ki se odvrne od nagnenja tudi do vseh malih grehov, se popolni odpustek ne dobi. Vender naj bo v tolažbo pobožnih duš povedano, kar učijo mnogi bogoslovci, da namreč sv. obhajilo odpušča vsled dejanjske ljubezni tiste male grehe, na katerih duša nima dopadajenja. Dolg torej odpusti sv. obhajilo, odpustek pa dobi odpuščanje kazni. Kedor se bo potrudil za skesanega duha in bo zanj Boga prosil, ga bo gotovo tudi prejel in bo deležen popolnega odpustka; kedor bi pa nasprotno vse lehkomišljeno opravil, popolnega odpustka deležen biti ne more, ker manjka spokornega duha

* * *

a) *Spoved in sv. obhajilo.* Pri večini popolnih odpustkov je predpisana spoved in sveto obhajilo.

Glede spovedi in sv. obhajila določa novo cerkveno pravo sledeče:

Pri katerihkoli odpustkih se zahteva spoved v njihovo zadobljenje, se ta sme opraviti tekom osmih dni pred dnevom, ki je določen za odpustek; obhajilo pa (tisti ali) prejšnji dan; obojno pa tudi mej celo naslednjo osmino,

Ravno tako se za zadobljenje odpustkov podeljenih za pobožne vaje treh dni, celi teden itd. more opraviti spoved in prejeti obhajilo mej osmino, ki sledi neposredno za končano pobožnostjo.

Verni, ki navadno, če niso postavno zadržani, opravljajo sv. spoved vsaj dvakrat na mesec, ali prejemajo sv. obhajilo v stanu milosti in s pravim in pobožnim namenom vsaki dan, četudi ga enkrat ali dvakrat v tjednu opustijo, morejo dobiti vse odpustke, tudi brez takratne spovedi, ki bi bila sicer za zadobljenje odpustkov potrebna; izvzeti so odpustki navadnega in izrednega sv. leta ter oni, ki so ko svetoletni podeljeni.

Če je isti dan več popolnih odpustkov, se morejo z eno spovedjo in sv. obhajilom dobiti vsi, ako se izpolnijo vsi drugi pogoji.

Za odpustke, ki se dobijo za pobožnosti celega meseca, se opravi spoved kedarkoli v mesecu.

Če je predpisan obisk cerkve, se sv. spoved in sv. obhajilo lahko opravi v katerikoli cerkvi, ali v tisti ali v kateri drugi.

Za bolnike velja glede sv. obhajila po novem cerkvenem pravu (Can. 858. § 2.) določilo: „Bolniki pa, ki so že en mesec v postelji in ni upanja, da bi kmalu ozdraveli, morejo na moder spovednikov nasvet prejeti presveto Rešnje Telo enkrat ali dvakrat na teden, če so tudi poprej kako zdravilo ali tekočino zavžili.“

b) *Molitev*. Pri večini odpustkov je predpisano v njihovo zadobljenje opraviti molitev. Včasih je ta naravnost določena, največkrat je pa rečeno, naj se moli nekaj ali nekoliko po namenu svetega očeta. Ta namen je: povišanje sv. Cerkve, razširjenje sv. vere, zatrtje krivoverstva in razkola, spreobrnjenje grešnikov, edinstvo krščanskih vladarjev, potrebe sv. cerkve.

Glede molitev za odpustke določa novo cerkveno pravo (Can. 934 § 1—3):

„Če je v zadobljenje odpustkov molitev splošno po namenu sv. očeta predpisana, ne zadostuje samo notranja molitev; ustno molitev pa smejo verni po svojem mnenju izbrati, če ni kaka posebna označena.“

„Če je posebna molitev označena, se morejo odpustki dobiti v kateremkoli jeziku se molitev izmoli, samo da je prevod pravi, kar je razvidno iz potrjenja ali sv. penitencijarije ali enega izmed škofov tistega kraja, kjer govorijo jezik, v katerega je molitev prevedena; odpustek pa do cela neha, če se kaj doda, izpusti ali vplete.“

„V zadobljenje odpustka je dovolj opraviti molitev skupno menjaje z drugo osebo, ali v mislih je nadaljevati, ko jo drugi izgovarja.“

„Mutasti morejo zadobiti odpustke, ki so podeljeni za javne molitve, če skupno z drugimi verniki na istem kraju molečimi misli in pobožne želje k Bogu povzdigujejo; in če tiče zasebne molitve, je dovolj, da jih v mislih opravljajo ali se zunanji znamenji razodevajo ali samo z očmi prebero.“ (Can. 936.)

Kaj je torej treba moliti za odpustke? Tiste molitve, ki so predpisane. Če pa ni nobena posebej predpisana, jo smete po svoji volji izbrati katerikoli hočete. Sv. cerkev ni določila ne pet očenašev, ne enega, ne katero drugo tako dolgo ali kratko molitev, ampak je v tem slučaju prepustila, naj vsak izbere po svoji volji katerikoli molitev.

c) *Obisk cerkve*. Cerkev se mora obiskati le tedaj, če je v zadobljenje odpustka obisk predpisan.

Če je predpisan obisk gotove določene cerkve, se mora tista obiskati, drugače katerakoli.

Če se en dan lahko dobi več odpustkov, za katere je predpisan obisk cerkve, se mora obiskati cerkev za vsaki odpustek posebej.

Osebe živeče v zavodih, ki nimajo javne cerkve ali kapelice in vsi, ki so pri njih v službi, smejo, kedar je za zadobljenje odpustkov predpisan obisk nedoločene cerkve ali kake nedoločene javne molitavnice, obiskati domačo kapelico, v kateri morejo zadostiti dolžnosti zapovedane sv. maše, da le druga naložena dobra dela prav opravijo (Can. 929.)

Kaker je razvidno iz izraza „nedoločene cerkve“, ne morejo dobiti odpustkov z obiskom domače kapelice, če je cerkev določena. V tem slučaju morajo to obiskati. Vender je tretjerednikom posebej dano dovoljenje, da morejo v zavodih bivajoči z obiskom domače kapelice zadostiti predpisu, in se vdeležiti odpustka, če so zadržani, da ne morejo obiskati redovne cerkve (Sv. rim. skupščina za odp. 18. jul. 1902.)

d) Čas. Čas za zadobljenje odpustka, ki se more dobiti na določen dan, se ne šteje od polnoči, ampak že od poldne prejšnjega dne dalje do polnoči drugega dne (Can. 923.)

e) *Še nekatere določbe o odpustkih:*

Popolni odpustek dovoljen za vedno ali za nekaj časa, ki se more dobiti katerikoli dan z obiskom kake cerkve ali javne molitavnice, je tako razumeti, da se more dobiti poljuben dan, pa le enkrat na leto (Can. 911. § 3.) n. pr. na božjih potih, v gotovih cerkvah.

Odpustki priznani kaki cerkvi ne prenehajo, če se cerkev popolnoma poruši in se v 50 letih na novo sezida na istem ali skorej istem mestu in pod istim naslovom.

Na odpustke blagoslovljeni rožni venci ali druge reči zgubijo odpustke le tedaj, če do cela nehajo biti ali se prodajo. Do izdajanja novega cerkvenega prava je bila v veljavi določba iz l. 1839 (Sv. skup. za odp. 10. jan. 1839), po kateri so rožni venci izgubili odpustke tudi tedaj, če jih je kedo drugemu posodil iz namena, da dobi nanj odpustke. Sedaj ta slučaj v cerkvenem pravu ni omenjen, ampak je določeno, da rožni venci in druge z odpustki obdarjene stvari zgubijo odpustke le tedaj, če popolnoma biti prenehajo ali če se prodajo.

Isti popolni odpustek — če ni drugače določeno — se more dobiti le enkrat na dan, četudi bi kedo večkrat pogoje izpolnil — ako ni izrečno drugače določeno, nepopolni odpustek se pa more dobiti večkrat na dan, če se opravi, kar je zanj predpisano. (Can. 928.)

Nihče ne more odpustkov živim darovati ali jih njim v prid obrniti; dušam v vicah se pa morejo darovati vsi od rimskega papeža podeljeni odpustki, če ni drugače odločeno. (Can. 930.)

Za zadobljenje odpustka predpisana dobra dela morejo spovedniki spremeniti v drugo dobro delo tistim, ki jih kak postavni zadržek ovira in jih ne morejo izpolniti (n. pr. če ne morejo prejeti sv. obhajila, obiskati cerkve). (Can. 935.)

P. MARIJOFIL HOLEČEK:

Kažipot k popolnosti.

Krotkost.

em, da ste že večkrat slišali ali celo sami izrekli: „Glej ga, kar zelen je od jeze!“ Ta izraz je mēj ljudmi zelo razširjen in ni brez podlage.

Skušnja uči, da jeza ne vpliva dobro na naše zdravje, posebno slabo pa na živčevje. To nam pojasnuje naslednji dogodek, ki se je odigral v ordinacijski izbi nekega zdravnika. Mož v najboljših letih in močnega, krepkega stasa (postave) začne pešati in bolehati. Zateče se k zdravniku. Ta kmalu spozna, da je bolnik zelo podvržen jezi in togoti in da mu ravno ta strast spodjeda zdravje. Kot vesten zdravnik ga prijateljsko opozori na ta vzrok njegove bolezni, pa bolnik mu ne verjame in se prav nič ne zmeni za zdravnikov opomin. Ko ga zdravnik nekoč zopet posvari, se bolnik silno raztogoti. To priliko porabi zdravnik. Hitro prime za ogledalo, ležeče na pisalni mizi, in mu je prijazno in rahlo pokaže rekoč. „Poglejte se; lahko se sami prepričate, ako meni nočete verjeti, kako smrtno blede ste in kako se iskrijo oči. Ali mislite, da taki viharji res ne omajejo in izrujejo drevesa življenja?“

Mož je bil ozdravljen.

Da! Jeza v resnici spodkopuje tudi telesno zdravje, škoduje pa tudi nadnaravnemu življenju, ker vodi v neštivilne male in v razne velike grehe. Ali nam ne dokazujejo tega razne krivice, ki jih človek v jezi stori Bogu in ljudem? Kedaj človek najraje sumniči, opravlja, obrekuje in obsoja? Ali ne v jezi? Kedaj privošči bližnjemu vse mogoče hudo? Kedaj preklinja sebe, bližnjega, svet, da celo Boga? Ali ne v jezi? Odkod poboji, uboji, umori, sovraštva? Ali ni večine teh in še mnogo drugih ostudnih grehov prav pogosto kriva jeza in togota? Pomislimo vse to in potem se ne bomo čudili besedam sv. ap. Pavla: „Vsaka grenkoba in jeza, in srd in vpitje in kletev bodi daleč od vas sè vso hudobijo vred. Bodite pa med seboj dobrotljivi, usmiljeni prizanašajoč drug drugemu, kaker je tudi Bog po Kristusu vam prizanesel.“ (Efež. 4, 31. 32). Tudi sv. ap. Jakob nas svari pred jezo govoreč: „Veste, preljubi moji bratje, vsak človek bodi hiter za poslušanje, počasen za govorjenje in počasen za jezo. Jeza namreč človekova ne dela pravice božje.“ (1, 19. 20.)

Zdaj vam je pa lahko umljivo, zakaj so se dobri in vneti verniki od nekedaj radi vadili v tisti čednosti, ki nam jo kot najboljši pomoček zoper jezo Jezus Kristus sam priporoča z besedami: „Učite se od mene, ker sem krotak in ponižen iz srca.“ (Mat. 11, 29.)

Ako hočemo biti učenci Kristusovi moramo biti krotki. Kaj pa je krotkost? Na čem spoznamo krotkega človeka? Krotkost je čednost, s katere pomočjo premagujemo vsako željo po maščevanju in brzdamo vsako

jezo in nevoljo. Krotkost ovira vse izbruhe jeze in togote, ki ne poznata krščanske modrosti in previdnosti. Krotkost blaži nesoglasja, ki nastanejo semintja tudi med najboljšimi prijatelji. Krotak človek ne prekorači nikedar meje dolžne dostojnosti in vljudnosti. Krotkost ščiti mir srca in duha ter utrjuje ljubezen. Ona varuje pravico in resnico, omiljuje občevanje, pridobiva srca ljudi, nas dela prijetne Bogu, varujoč nas mnogih grehov. Krotkost mnogo pripomore, da mirno in srečno živimo in da rastemo v krščanski ljubezni. In če Jezus Kristus to čednost priporoča vsem svojim učencem, jo priporoča gotovo tudi sinovom in hčeram sv. Frančiška.

O, kedo ne bi vzljubil iz celega srca krotkosti, te prelepe čednosti, ki prihaja le iz prave požrtvovavne in nesebične krščanske ljubezni in ki more le v živi zvezi z njo roditi trajne sadove? Kedo bi mogel ostati mrzel in trd za to čednost, ko vidi, kako vzvišen zgled krotkosti nam je dal Jezus Kristus nekedaj v svojem življenju na zemlji in ga daje še sedaj v skrivnostnem življenju presvete Evharistije?

Oglejmo si nekoliko to nedosegljivo, a ravno zato tako mikavno čednost Jezusovo!

Tri leta je Jezus učil svoje učence in jih bodril sè svojim lastnim zgledom h krščanski popolnosti. Govoril je v prilikah, da bi ga laglje razumeli, pred njihovimi očmi je delal čudeže, in vendar so ostali slabotni, in ga pogosto niso razumeli. (Luk. 18. 34.)

Jezus bi se bil lahko opravičeno jezil nad njimi, pa tega ni storil. Potprežljivo je prenašal njihove slabosti in nepopolnosti, ter jih je še dalje učil z besedo in zgledom.

Kako se je Jezus obnašal do svojih nasprotnikov?

Občuduj krotkost Jezusovo in drzno obnašanje Judeža pri zadnji večerji in na Oljiski gori. Glej Jezusa mej tolpo pijanih in nahujskanih hlapcev in vojakov. — Opazuj Jezusa, ko ga bičajo, ko ga zasramujejo, s trnjem kronajo, ko mu pljujejo v obraz, dajejo zausnice, pred njim poklekujejo in se mu posmehljivo rogajo! — Premišljuj Jezusa umirajočega na križu! Ali si moreš misliti večje zasramovanje; predrzniše izivanje božje pravičnosti? Gotovo ne! Pa tudi večje krotkosti si ne moreš predstavljati, kaker je bila Jezusova, ko je prenašal vse te v nebo vpijoče krivice in hudobije.

„Svoje telo sem dal onim, ki so me topli, in svoja lica onim, ki so mi pulili brado; svojega obličja nisem obrnil od njih, ki so me zasramovali in name pljuvali.“ (Iz. 50. 9.) „Darovan je bil, ker je sam hotel, in ni odprl svojih ust; kaker ovca bo peljan v zaklanje in kaker jagnje bo molčal pred onim, ki ga striže in ne bo odprl svojih ust.“ (Iz, 53, 7.)

„Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.“ (Luk. 23, 34.)

Jezus nam daje najpopolniji zgled krotkosti tudi v presvetem Rešnjem Telesu.

Kedo bi mogel prešteti razne Judeže, ki ga še tudi dandanes prodajajo za nizkotno in naravnost sramotno ceno pregrešnega vživanja in ga nevedno

prejemajo v svetem obhajilu? Kedo naj pregleda milijone s krvjo Kristusovo odrešenih Simonov, ki ga iz praznega strahu pred svetom zatajujejo?

Kedo more spoznati nepregledne vrste Tomažev, ki nočejo vrjeti Jezusu od mrtvih vstalemu? Kedo more prešteti krivične Pilate, ki se spoznane resnice nočejo okleniti, ker nasprotuje njihovemu grešnemu življenju? Kedo ne vidi razne Kajfeže, Ane in Herode, ki podkupujejo krive priče, da bi proti lastnemu prepričanju obsojali nedolžne ljudi? Kedo bi mogel pregledati cele trume ljudi, ki kličejo v svoji besnosti in sovraštvu: „Proč s Kristusom, izpusti nam Barabo!“? Kedo bi mogel prešteti ljudi, ki tudi dandanes, kakor nekedaj farizeji, biriči, vojaki in razbojniki, prezirajo, sramote, preklinjajo in izzivajo Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu? Preveč jih je, da bi jih kedo mogel prešteti. — Jezus pa pozna vse, ve za vse in za vsakega posebej.

Pa kakor je klical nekedaj na svetem križu, tako kliče tudi sedaj iz tabrnaklja: „Ljudstvo moje, kaj sem ti storil? odgovori mi. — O vi vsi, ki me tako strastno sovražite in preganjate, glejte vender to srce, ki vas tako presrčno ljubi! Oče nebeški! Odpusti nehvaležnemu ljudstvu zaradi mene, ne kaznuj ga, prizanesi mu!“

O nezapodajljiva, o brezmejna krotkost nedolžnega Jagnjeta božjega! Kedo bi te ne vzljubil, kedo se ne bi navdušil za te, kedo te ne posnemal?

A motili bi se zelo, ako bi se zadovoljili sè samim občudovanjem. Krotkost Jezusovo le občudujmo, pa jo tudi posnemajmo.

V ta namen pa rabite sledeče pripomočke:

Ustavlajte se takoj nemudoma, kedar opazite, da se vas hoče polastiti jeza ali togota. Toliko časa, dokler se vihar jeze ne poleže, ne govorite ničesar, ničesar ne ukrenite, ničesar ne storite, h čemer vas jeza nagiba in sili. Razburjenost vas takrat tako zelo prevladuje, da se ne zavedate prav, kaj delate in govorite. Do sedaj ste se vselej kesali, kedar ste v jezi kaj govorili ali storili.

Ako je mogoče, odstranite se za nekaj hipov od človeka, ki vas je raztogotil.

Zelo se priporoča, da se že naprej pripravite na razburljive trenutke. Ako bivamo delj časa skupaj z istimi ljudmi, se navadno dobro spoznamo. Mož pozna slabosti žene, žena moževe; stariši spoznajo pomanjkljivosti otrok, otroci starišev; brat ve za napake svojih sester, sestre za bratove; gospodinja pozna slabosti poslov, ti njene. Tudi to spoznamo polagoma, ako si natančno izprašujemo vest, kaj in kedo nas navadno raztogoti. Skrb za krotkost nam narekuje, da se na take razburljive trenutke pripravimo že pri jutranji molitvi. Oboroženi sè ščitom krščanske potrpežljivosti bomo lahko še pravočasno odbili vsak napad jeze ali nevolje.

Poleg našega truda je pa za pridobitev te čednosti potrebna tudi nadnaravna moč svete molitve. Zato molite vsaki dan, naj vam ljubi Bog nakloni čednost krotkosti, ki jo po pravici lahko imenujemo čednost božjega Srca.

Preljubi tretjeredniki! Kakor k samoljubju, tako smo vsi večalimanj magnjeni tudi k jezi in togoti. A ne bojmo se! Ako se bomo resno potru-

dili, ako bomo zaupno molili in prosili Boga za to čednost, bomo prav gotovo polagoma nadvladali tudi to nevarno in odurno strast, ki povzroča toliko časnega in večnega zla.

Bavarski vojvoda, Ludovik Strogi, se je nahajal pri svojih četah na bojnem polju ob Renu. Njegova pobožna soproga je poslala v taborišče dve pismi, eno svojemu možu, drugo njegovemu vojskovodju. Pomotoma je dobil vojvoda pismo, ki ga je pisala njegova soproga vojskovodju. V tem pismu se je vojvodinja zahvalila poveljniku za vso skrb, ki jo ima za vojvodo in je rabila v ta namen nekaj bolj presrčnih besed. Te besede so vojvodo v njegovi ljubosumnosti tako razkačile, da je nemudoma zapustil bojno polje in se vrnil domov. Ko je prišel v svoj grad, je lastnoročno zabodel čuvaja, ukazal vreči dvorno damo raz graščinsko streho, svojo lastno soprogo in njeni dve plemeniti gospe pa obglaviti. Kmalu je spoznal, da je vojvodinja do cela nedolžna. Britko je sicer obžaloval svojo zmoto, delal strogo pokoro, a popraviti storjenega ni mogel.

Ne posnemajte tega moža, da tudi vam ne bo treba obžalovati svojih v jezi storjenih krivic in grozovitosti. Ne pre naglite se nikedar!

Otroci sveta iščejo zadoščenja svoji častihlepnosti v divjih izbruhih jeze in togote. Otroci sveta tolažijo svojo maščevavnost z duški nevolje in nepotrežljivosti. Krotkost se jim zdi poniževalna, zato jo sovražijo.

Vi, predragi tretjeredniki, pa niste otroci sveta. Saj je Bog vaše misli in hrepenenje odtrgal od sveta. Zato brzdajte svojo častihlepnost in zadoščajte svoji maščevavnosti s tem, da se ravnate po načelu, ki vam ga daje sv. ap. Jakob: „Vsak človek naj bo počasen za jezo . . . Zakaj jeza človekova ne dela pravice božje.“ (1, 19. 20.) Posnemajte Jezusa Kristusa, ki vam kliče: „Blager krotkim, ker bodo zemljo posedli.“ (Mat. 5, 4.)

Bodi svetloba.

4. ugovor: Vseeno je, pri katerem društvu sem, da sem le dober katoličan.

ako je odgovoril neki mladenič, ko ga je oče svaril, naj ne pristopa k cerkvi nasprotnim društvom. „Nikoli še nisem bil pijan, dostojno govorim in se obnašam, spolnujem verske dolžnosti, s te strani mi nima nihče kaj očitati; kam pa hodim telovadit, pet in se zabavat, zato pa nisem nikomr odgovoren. Tak odgovor večkrat čujejo ne samo stariši, ampak tudi drugi vzgojitelji, posebno dandanes, ko smo prišli tako daleč, da so že ljudskošolski otroci ločeni po svetovnih naziranjih. — Vprašanje pa je, ali je zgornji odgovor tudi opravičen?

Telovadba, petje in kar je temu podobnega, je samo na sebi čisto nedolžno in če bi edino zaradi tega obstojala razna društva, bi bila ločitev društev v katoliška in nekatoliška popolnoma odveč. Pa ravno za tem grmom tiči zajec. Katoliška in nekatoliška društva gojijo telovadbo, petje i. t. d. To imajo skupno; kar jih pa loči, je različno svetovno naziranje.

Eden ali drugi bi utegnil ugovarjati: saj so vendar eni kaker drugi katoličani, hodijo v cerkev, so cerkveno poročeni i. t. d. Res je, kar praviš, toda enim je vera javna zadeva, drugim pa le zasebna stvar. Z drugimi besedami: eni hodijo v cerkev, molijo, prejemajo sv. zakramente, ter se priznavajo katoličane, v cerkvi in tudi zunaj cerkve, v besedi in dejanju. Drugi so sicer tudi katoličani, toda le po imenu; včasih gredo tudi v cerkev k sv. maši in k sv. zakramentom, toda zunaj cerkve čez tiste, ki jih dele, udrihajo in oznanjujejo sami in njihovi pristaši boj cerkvi, veri in Bogu. V cerkvi so bili poročeni, toda zunaj cerkve zahtevajo sami ali njih voditelji ločitev zakona. V cerkvi priznavajo zakon za zakrament, zunaj cerkve ga ponižujejo in razglašajo za navadno kupčijsko pogodbo, ki se lahko poljubno sklepa in poljubno zopet razdira. Večina teh katoličanov tudi skrbi, da so njih otroci dobro vzgojeni, da jih uče v šolah duhovniki spoštovati stariše i. t. d. Drugače pa zahtevajo sami ali po svojih poslancih, naj se vzgoja v šoli vrši brez duhovnika, brez vere in sploh naj se vzame Cerkvi vsak vpliv na šole. Spoznaš-li zdaj, kolika je nedoslednost takih katoličanov? In ravno ta nedoslednost je tista stvar, katera loči katoliška društva od nekatoliških. Udje teh zadnjih so sicer krščeni katoličani, toda dejansko ne živijo po katoliških načelih. Vem sicer, da to še ne velja po večini za naraščaj enega ali drugega društva; nedorasli otroci pač teh vprašanj še ne razumejo, toda povej mi, bo li otrok, ki je od mladih let v društvu cerkvi nasprotnih ljudi, pozneje prišel do spoznanja, da je v nevarni družbi in bo-li prestopil v katoliško društvo? Nemogoče sicer to ni, toda skušnja uči, da je malo verjetno. Pod slabim vplivom tovarišev se je odtujil veri, cerkvi in krščanskemu življenju. Kar se je Janezek naučil, to Janez zna in to tudi dela.

Ugovarjal boš morebiti še, češ, saj se ta društva ne vtikajo v politiko. Res je, da se društva kot taka ne vtikajo v politiko, toda kedo more tajiti, da njihovi člani prežeti sè zgoraj omenjenimi načeli ne bodo teh načel zastopali v cerkvi nasprotni politični stranki zunaj društva? Poleg tega pa družba na vsakega, zlasti na mladega človeka tako vpliva, da kmalu postane istega mišljenja, kakršnega je večina članov. Povej mi, s kom občuješ, in povem ti kaj si. Kjer je v kakem društvu večina članov protikatoliška v vsakidanjem življenju in govorjenju, ni mogoče, da ne bi tudi ti, če imaš še tako trdno voljo in trdna načela, polagoma postal omahljiv, ter se nehote navzel njihovih misli. Resničen je in ostane pregovor: Kedor za smolo prime, se osmoli. To vidimo že v naravi. Položi mej sto zdravih jabolk eno samo gnilo. Kaj misliš, bo-li gnilo postalo zdravo ali dobra gnjila? Postavi mej celo čredo ovac eno samo garjevo, v kratkem bodo vse garjeve in nobena zdrava. Ravno isto se vrši v duhovnem pomenu s človekom, zašlemu v družbo, ki zagovarja nekatoliška načela, zlasti če upoštevamo človeku že

prirojeno nagnenje k slabemu: „Povej mi, s kom občuješ,“ je rekel poganski modrijan, „in povem ti, kaj si.“

Iz vsega tega, dragi moj, pač lahko spoznaš, zakaj ni vseeno, v kakšnem društvu si in veš, da je tvoja dolžnost, biti le v odločno katoliških društvih ter skrbeti tudi za podložne, da se ravnaajo po teh načelih.

P. MARKO FIŠER:

Nova naselbina oo. kapucinov pri sv. Jožefu na Studencih pri Mariboru.

Sv. Jožef na Studencih je zopet dobil varihe. Naselili so se tja oo. kapucini, ki so po dogovoru s cerkveno in svetno oblastjo sprejeli cerkev in majhino hišo z vrtom. Pred več leti so lepo in marljivo delovali v tem skorej izključno delavskem predmestju gg. lazaristi. Sledovi njih truda se še poznajo, če ravno so viharji strašne vojske pohabili, pokvarili marsikaj, kar so oni zasejali v vinogradu Gospodovem. Neugodne okolščine so jim bile ponudile potno palico v roke. — Za sedaj se nahajajo pri sv. Jožefu štirje kapucini, 2 mašnika in 2 brata lajika. Sčasom bodo dospeli še drugi, zlasti več patrov, ki bodo lahko v pomoč tudi dušnim pastirjem v bližnji in daljni okolici.

Dragi tretjeredniki! Dobro vam je znano, če pride mlad gospodar v prazno in še celo pokvarjeno hišo, koliko truda, stroškov in dela ga stane, predno si uredi in popravi stanovanje. Tem težavniše je, ako je ubog in ne razpolaga s tisočaki. Neredko se mora obrniti na dobre sosede, da mu pomagajo. Tudi oo. kapucini so ubogi, saj nimajo posestev v večjem pomenu besede. Posebno ubogi so ti, ki so prišli na Studenec. V hiši so med vojsko stanovali vojaki. S tem je dosti povedano. Kamer je vojak stopil, ni pustil nič celega, ne vrat, ne okenj, ne ognjišča, ne peči. Gospodje patri so torej primorani trkati na dobra srca vernikov, — zlasti še vas tretjerednikov, da jim pridete na pomoč bodisi z denarjem, bodisi z rečmi, ki se rabijo za hišno, posteljno opremo, odeje i. t. d.

Ako imajo čč. gg. duhovniki kaj knjig odveč, sprejmejo kapucini s hvaležnim srcem, da si sestavijo samostansko knjižnico. Ker bi radi sčasoma nudili tukajšnji mladini in ljudstvu zdravo berivo, se prosi, naj bi se kapucinom darovalo tudi kaj primernih podučnih, nabožnih knjig, knjižic, tudi mesečnih nabožnih listov za odrasle in mladino. Sv. Jožef in Frančišek As. pa bosta namesto kapucinov predobra plačnika. Bog plačaj! Kedor si more kaj odtrgati, naj pošlje na naslov:

*Kapucinski hospic pri Sv. Jožefu na Studencih.
Maribor.*

Dopisi.

Odkritje spominika na rojstni hiši † p. Stanislava Škrabca. Dne 12. septembra se je zbralo v Ribnici okoli 10. ure dopoldne mnogo ljudi vseh vrst, nekateri v posebni obleki raznih društev, večina v domači praznični noši. S kolodvora je korakala godba z dolgo vrsto gostov iz bližnjih krajev; nekaj jih je bilo tudi iz Ljubljane. Vsi so se zbrali na trgu pred cerkvijo in so se takoj začeli pomikati po štirje in štirje v dolgi procesiji proti bližnji vasi Hervači; naprej so šli otroci, za njimi razna društva s zastavami, duhovniki in svetni gospodje in velika množica moških in ženskih. Opazili smo mej drugimi g. ravnatelja dež. muzeja in vseučiliškega profesorja dr. J. Mantuanija, gg. profesorja iz škofovih zavodov dr. Breznika in dr. Trdana, frančiškanskega p. provincijala Avgušтина, ravnatelja frančiškanske gimnazije dr. p. Gracijana; tri patre iz Noveštifte, urednika Cvetja, g. nadučitelja Jakliča iz Dobropolj, dva moška zastopnika in dve zastopnici tretjerednikov iz Ljubljane, Marijini družbi iz Dobropolj in od Sv. Gregorija sè zastavama. Drugi so bili menda domačini ali iz bližnje okolice in nekateri tudi iz Kočevja. Ob koncu rojstne hiše pok. p. Stanislava je najprej g. dekan Škubic opravil sv. mašo, mej katero je prav lepo pelo nad 50 pevcev in pevk, oblečenih v narodne noše. Po sv. maši stopi g. dekan na govorniški oder in pohvali v izbranih besedah ribniško dolino in njene zgodovinske može, ki so se odlikovali v slovenski književnosti, mej njimi posebej slavljena tega dne, p. Stanislava Škrabca, ter da odkriti spominsko ploščo. Zavesa pade, godba zaigra, pevci se oglasijo; na to stopi na oder g. dr. Mantuani. Njegov govor je spredaj natisnjen. Potem je g. dekan izročil spominik Dijaški zvezi v varstvo; ta je z radostjo sprejela to častno nalogo in je po svojem predsedniku obljubila čuvati ga zvesto. Popoldne je bilo mej prosto zabavo še več daljših in krajših govorov. Med drugim so gospodje povdarjali, da se ravnajmo po naukih p. Škrabca. Prav; samo da ne bi bili izzveneli v lepodoneče besede brez sadu! Ali bomo še dolgo „zapuščeni Eviní otroci“? Lepe, resnične nauke je Škrabec dajal na platnicah Cvetja, spodbujal k doslednosti v pisavi in izreki; še lepše in nad vse vzvišene resnice je učil v Cvetju znotraj platnic. Kako vneto je spodbujal vse Slovence, naj pristopajo v tretji red, naj žive po naukih sv. cerkve, naj se oklepajo resnice. Škrabca bodo še le naši potomci prav cenili — sedanji rod ga ne pozna —, ako ne bodo Slovencev in njihovega lepega jezika že poprej pokvarili in uničili hinavski bratje in razbrzdne hčere. Ribničani in njihovi gostje so omenjeno slovesnost prav po domače in zato tudi lepo obhajali. Enemu je bilo pa na nji dolgčas, ker ni bilo zraven dobrega očeta — Stanislava Škrabca. Veliki mož, prezgodaj si umrl!

Iz maribórske skupščine.¹⁾ Glavno o tretjem redu smo vam že sporočili. Naj sledi še nekaj o odseku sv. Elizabete in armadi sv. Križa. —

Ljubezen in požrtvovalnost naših tretjerednikov je velika v skrbi za uboge. Suha števila ne morejo pokazati one strani naših plemenitih dobrotnikov, ki se lesketa v pravem žaru nesebične ljubezni; sebi pritrğajo, da pomagajo drugim . . . Tekom leta 1919. so darovali 31 oblek in 508 K v namen odseka sv. Elizabete. Vrhu tega so dali še živil, ki so bila posebno dobro došla. Preostalo je 22 K 98 v. Prijatelji in tretjeredniki! Prosimo vas v imenu tistega, ki bo poplačal vsak najmanjši dar z večnim plačilom. Odprite srca in roke. Dobri so darovi kakršnekoli vrste. Sprejema jih načelnica odseka sv. Elizabete gospa Julijana Štern, hišna posestnica, Maribor, Nagy-jeva ul. 12. — Armado sv. Križa je vodil do konca l. 1919. p. Hijeronim Knoblar. Sedaj jo vodi v celi Sloveniji p. Angelik Tominec. Ravnatelj tretjega reda mariborske skupščine je ostal voditelj armade sv. Križa kot „glavni pospešitelj“ tudi za naprej, pa le za Maribor in tiste kraje, kamer hodi na vizitacijo. Vsi pospeševavci(-ke) so udje tretjega reda. Imena udov in nabrano miloščino donašajo osebno, po pošti ž njimi ne občuje rad „glavni pospešitelj.“ Nabrane miloščine ni objavljaj, ampak je sprejem potrdil na nabiralni poli. — Pospesevavcev in pospeševateljic je 85. V letu 1919. so bili na novo imenovani: Jurko Alojzija, Kamerički Antonija, Bezjak Elizabeta, Klinc Terezija, Lamprecht Marija, Domiter Frančiška, Inkret Uršula. Miloščine smo nabrali 5415 K 40 v, od katere smo poslali gen. komis. na Dunaj 485 K 40 v, v Zagreb pa 3930 K. Vsem dobrotnikom naj Bog poplača tisočkrat! — P. Filip Benicij Perc, ravnatelj in vizitator tretjega reda, glavni pospešitelj „Armade sv. Križa“ in prokurator Frančiškanske misijonske družbe v Mariboru.

1) Ta del dopisa je bil z onim, ki je natisnjen v 3. zv. t. l. odposlan v tiskarno; tam sò ga založili, zato je prišel še le sedaj na vrsto. Oprostite!

Drugi izredni tretjeredni shod novomeškega okrožja.

Novomeški p. voditelj in vizitator tretjega reda je za dan sv. Frančiška letos drugič sklical shod tretjerednikov celega okrožja. Prišlo je nad 25 voditeljev raznih skupščin, več družih gospodov, zastopnik preč. p. provincijala p. Regalat iz Ljubljane v spremstvu enega tovariša, gg. kanoniki z milostivim g. proštom dr. Elbertom in prečastiti ljubljanski gospod škof, tretjerednikov pa toliko, da so do zadnjega kota napolnili lepo ozaljšano samostansko cerkev.

Ob 8. uri so pridigali Prevzvišeni in so opravili škofovsko sv. mašo. Ob 10. je otvoril shod p. Pavel s pozdravom na vse navzoče in udanostno izjavo sv. očetu. P. def. Regalat izroči poklon, pozdrav in blagoslov preč. p. provincijala ter njegovo zahvalo vsem, ki se zavzemajo in širijo plodonosno misel in delo sv. Frančiška.

Na to predava visokočastiti g. Plantarič, dekan in voditelj tretjega reda iz Trebnjega o veri in tretjem redu ter izvaja sledeče misli: V nemirnem času živimo, veliko se je spremenilo . . . V gospodarstvu stiska dra-

ginja, preti razpad, tlačijo davki, širi se tatvina, nepoštenost, delomrznost . . . V verskem oziru gubijo tudi mnogi, ki so bili dobri, vero v božjo pravičnost, posta nočejo več poznati, nedelje skrunijo, za pridige ne marajo, popoldanska božja služba skorej popolno opuščena . . . Zato pa nazaj h Kristusu! Nazaj k Njemu, ki je „pot, resnica in življenje“ pa vodi tretji red. Frančiškov čas . . . Naš je njegovemu zelo podoben . . . Frančiška je treba, a ta je vmrl, duh njegov pa še živi v njegovih redovih. Kako živijo dobri tretjeredniki? . . . Vodilo jim ukazuje naj bodo trdni v kat. veri, udani sv. cerkvi, zapoveduje miloščino, molitev, prejemanje sv. zakramentov itd. Tretji red je torej najtrdnša podlaga sv. veri in verskemu življenju.

V drugem predavanju o sv. cerkvi in tretjem redu povdarja p. Pavel iz zgodovine tretjega reda cerkveno življenje in delo tretjerednikov za sv. cerkev, ter zaključi: Tretjeredniki! Toliko so delali in trpeli vaši sobratje in sestre za sv. cerkev. Ponovite danes tudi vi zvestobo in prisezite, da se bote za njo bojevali, jo zagovarjali pred nasprotniki in živeli po njenih zapovedih.

V tretjem predavanju o javnem življenju in tretjem redu poudari jasni milostivi g. prošt in dekan ter voditelj tretjega reda v Metliki najprej kaj pomeni beseda javno . . . in pravi: Vse dolžnosti v javnem življenju ste dolžni izpolnjevati v soglasju z nauki sv. cerkve. Na to našteje, kako naj živijo v družini, kakšno naj bo njihovo delo glede časopisov, kako naj se vdeležujejo prosvetnega dela in politike.

Po predavanju so nekateri še povedali svoje misli. Nekedo je opomnil, da imajo novomeški tretjeredniki prepričilo število Cvetja. Celo okrožje šteje okoli 11.000 organiziranih tretjerednikov, število naročnikov tega celega okrožja pa znaša le 482. Sedaj bo kmalu začel nov letnik, popravite to napako. Širite Cvetje, se pravi širiti tretji red in to je vaša dolžnost. Z novim letom in še pred novim letom pojdite vsi srčno in pogumno na delo za Cvetje. Novomeško tretjeredno okrožje se mora v tem oziru dvigniti na častno mesto, tako da bodo prvi tisti, ki so bili dosedaj zadnji. Zvedeli smo, da so ljubljanski tretjeredniki že to leto tako pridno delali za Cvetje, da je vsaki drugi ud naročnik; če jih bote posnemali, bote skupaj spravili 5500 naročnikov v celem okrožju, kar ni nemogoče, ako bo vsak delal po svoji moči.

Šentjanški g. župnik Bajc je pripomnil, da manjka tretjerednikom poguma in srčnosti.

Popoldne so imeli zborovanje samo duhovniki. Posvetovali so se, oziroma so poslušali p. Alfonza, ki je predaval, kako naj bi obhajali prihodnje leto sedemstoletnico ustanovitve tretjega reda. Predlagal je sledeče: 1. Dvigne naj se pri tem duhovno življenje tretjerednikov: a) z mesečnimi shodi, pri katerih naj bi se govorilo o temu primernih stvareh; b) z duhovnimi vajami; c) izda naj se popis življenja sv. Frančiška, sv. Ludovika, sv. Elizabete. 2. Dvigne naj se tretji red tudi na zunaj: a) z organizacijo; b) z mesečnimi odbornimi sejami; c) z raznimi odseki (misijonski, časniški, bolniški, dobrodelni itd.); d) z izrednimi shodi (kongresi). Provincijalni poverjenik tretjega

reda je pripomnil, kaj so glede obhajanja sedemstoletnice v Mariboru sklenili na shodu voditeljev, s katerimi se vjema tudi želja preč. p. provincijala in bo objavljeno v 1. zv. prih. leta.

Poročilu o obhajanju sedemstoletnice je sledilo predavanje g. župnika Bajca o organizaciji tretjega reda. Po kratki, živahni debati o tej je omenil še p. Pavel razne napake pri vodstvih tretjega reda, skušal je doseči enotno postopanje, koliko naj se moli za odpustke po podeljeni vesoljni odvezi — kar je pa ostalo nerešeno, kaker tudi Rim ni rešil tega — zahvalil se je vsem gospodom, posebej še Prevzvišenemu za vdeležitev in sodelovanje ter je zaključil zborovanje.

Z Vinice. Dne 8. avgusta smo tu obhajali dekanijski shod tretjega reda za Belokrajino. Viniška župnija more pokazati znaten napredek v verskem oziru in na izobraževavnem polju pod vodstvom delavnega župnega upravitelja g. Bitnarja, ki je poživil tretji red in se veliko trudi za izobrazbo mladine. Vizitator p. Pavel je v svojih govorih povdarjal korist in potrebo tretjega reda za sedanji čas. Po jutranjem opravi smo šli iz župne cerkve v procesiji na Žeželj. Šle so tretjerednice in dekleta Marijine družbe iz Metlike, Podzemlja, Černomlja, Starega trga, Sinjega vrha, Adlešič in Dragatuša. Po sv. maši se je vršil ženski tabor pred cerkvijo, kjer je p. vizitator spodbujal navzoče, naj se potegujejo za katoliška načela zlasti sedaj, ko bodo tudi ženske smele voliti in vplivati v javnem življenju na politični razvoj katoliške Slovenije. Govorili so tudi o potrebi naraščaja za izobražene in o vzgoji otrok in dobrih krščanskih gospodinj, za kar bi se morale bolj zavzeti dekleta in obiskovati gospodinjske tečaje.

L. Kolbezen.

† **Župnik Valentin Kropivšek.** Dne 28. avgusta 1920 je v Framu umrl v najboljši moški dobi v 41. letu svoje starosti preč. g. Valentin Kropivšek. Rojen je bil dne 14. II. 1849 kot cestarjev sin na Vranskem h. št. 105. Že kot učenec IV. gimnazijskega razreda je vstopil v tretji red sv. Frančiška v Mariboru, dne 18. XI. 1894; za redovnega patrona si je izbral sv. Jožefa; dne 20. XI. 1895 je napravil redovne obljube. V mašnika je bil posvečen 20. VII. 1902. Kot kapelan je služboval v Škalah, na Ptuj, pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in v Šoštanju; leta 1916. je postal župnik v Framu. Rajni je bil blag, miren značaj, priljubljen sobrat in vzgledno marljiv delavec na polju narodnostnega boja. Kot duhovnik in dušni pastir je bil vzor svečenika, kot ud tretjega reda zvest in natančen. Ako vsled bolehnosti ni mogel kake zapovedi vodila izpolnjevati, je prosil mariborskega ravnatelja tretjega reda pismeno za polajšanje. Ko je prišel v Fram za župnika, je našel tam lepo urejeno skupščino tretjega reda — delo prerano umrlega narodnega mučenika preč. g. Franca Muršiča. Gospod Valentin je kmalu poklical vizitatorja iz Maribora, da se temeljito seznanj z vodstvom tretjega reda, katerega je potem vzorno vodil do svoje prerane smrti. Dne 6. IV. 1920. se je vdeležil sestanka voditeljev tretjega reda mariborskega okrožja, kjer je vneto posegal v debate. Nezabnemu sobratu, blagemu dušnemu pastirju, modremu voditelju tretjega reda iskreni memento!

P. Filip Benicij.

† Jožef Majcen, odlikovan s častnim križcem »Pro Ecclesia et Pontifice«, infuliran stolni dekan, kn. šk. konzistorijalni svetovavec in referent v Mariboru, član višjega šolskega sveta v Ljubljani i. t. d. je po dolgotrajnem, s krščansko vdanostjo v presveto voljo božjo prenašanem trpljenju in po večkratnem prejemu svetih zakramentov v soboto, dne 4. septembra 1920. ob 4. uri zjutraj, v 61. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal. Truplo rajnega je bilo v nedeljo, 5. septembra ob 8. uri zjutraj pred hišo žalosti na Slomšekovem trgu št. 18 in po slovesnem sprevedu pred baziliko Matere Milosti slovesno blagoslovljeno; potem prepeljano v rojstno župnijo k Mariji Snežni, in v pondeljek, dne 6. septembra dopoldne, na ondotnem župnijskem pokopavališču pokopano. Pokojnik je bil rojen dne 2. februarja 1860. in v duhovnika posvečen dne 20. julija 1883. Služboval je kot kapelan na Rečici v Savinjski dolini in kot korni vikar v Mariboru. L. 1889. je postal še pod knezoškofofom Maksimilijanom dvorni kapelan; to službo je opravljal do leta 1901. Takrat je bil imenovan za stolnega kanonika in leta 1914. za stolnega dekana. Bil je blag, plemenit značaj; neumorno delaven in vstrajen v svojem poklicu je vestno vršil težavne posle. Dne 28. marca 1918 je stopil v tretji red sv. Frančiška. Za redovnega patrona si je izvolil sv. Frančiška Serafinskega; dne 3. aprila 1919 je napravil obljube. Bil je naročnik „Cvetja“ in je vsako leto plačeval še en izvod ravnateljstvu tretjega reda na razpolago za enega ubogega. Tudi na miloščino ni pozabil, ki jo omenja sveto vodilo v drugem poglavju § 12. — Pred leti ga je zadel kap. Ozdravel je sicer, pa ne popolnoma; napornega duševnega dela ni mogel več opravljati, tudi maševati zadnji čas ni mogel več, dasiravno je bil še pokonci. Zadnje dni so mu odpovedali telesni udje, srce je slabelo in v soboto zjutraj je zastalo za vedno. Ljubeznivemu pokojniku boji ohranjen trajen spomin, njegovi duši naj pa sveti večna luč. N. v m. p.!

Razgled po serafinskem svetu.

Za zaščitnico letavcev po zraku (avijatikov) je sv. Cerkev postavila M. B. Lavretansko ob udeležbi rimskih letal 12. septembra t. l.

Dva čudežna dogodka sta bila predložena rimskim cerkvenim oblastem v presojevanje: trenutno ozdravljenje slepe Rimljanke v Lurdu pri zadnjem italijanskem romarju koncem meseca avgusta in ozdravljenje pet let hrome žene pri procesiji s svetinjami sv. Antona v Padovi. Neverni svet bo zopet razburjen, ker ne bo mogel utajiti, da se čudeži še gode.

Spreobrnjenje. Poroča se, da je angleški poglavar v Galiciji, major Haringten (Harington) prestopil v katoliško cerkev. Slovesni prestop in (pogojni) krst se je vršil v cerkvi Marijinega Oznanenja v Nazaretu. Za krstnega botra je bil papež Benedikt XV., katerega je zastopal P. Gasi, frančiškan iz Sv. dežele.

Angleški vrhovni guverner Sv. dežele je jud Herbert Samuel. Pred kratkim je obiskal novega jeruzalemskega patrijarha, kateremu je zagotavljal,

da ostanejo pravice kristijanov popolnoma nedotaknjene. Obiskal je tudi baziliko božjega groba; povabilo Grkov in Armencev, naj bi vstopil v kapelo božjega groba in šel na Golgoto, je pa previdno odklonil.

Kustodija Sv. Dežele se je na zelo slovesen način postavila v varstvo sv. Antona Padovanskega zaupajoč v njegovo pomoč v teh težkih in žalostnih časih.

Redek dogodek. V Londonu je kardinal Burn (Bourne), ki je prošlo leto obiskal tudi Ljubljano, v mašnika posvetil g. RONALDA NOKSA (Knox), sina protestantovskega škofa v Mančestru (Manchester) in bivšega anglikanskega župnika.

Novi pokrovitelj frančiškanskega reda. 2. maja t. l. je bil slovesno nastavljen za novega pokrovitelja frančiškanskega reda v samostanski cerkvi sv. Antona v Rimu kardinal Orest Džordži (Giorgi). Novi pokrovitelj je že nad 40 let tretjerednik. Kot mladega duhovnika ga je sprejel v red bivši generalni minister frančiškanov P. Bernardin a Portogruaro.

Katoliško vseučilišče v Italiji. Oktobra meseca namerayajo v Milanu otvoriti katoliško vseučilišče. Na čelu podvzetja stoji frančiškan Dr. P. Avguštin Gemeli (Džemeli) a njegov sotrudnik je frančiškan Dr. P. Arhangelj Galli. Najprej se otvori fakulteta za socijalne znanosti.

Na Španskem je umrl pred kratkim slavni tretjerednik Dr. Salosa Latur zdravnik, ki je imel vodilno mesto na številnih zdravniških kongresih. Povsod je s ponosom poudarjal, da je sin siromašnega sv. Frančiška.

Princ — menih. Pred 5 leti je prestopil v katoliško cerkev nemški princ Alban Löwenstein-Vertheim-Freudenberg. Za časa vojske je služil v polku hanoverskih ulancev, a lansko leto 29. junija je v Dittfurtu na Bavarskem oblekel frančiškansko haljo.

Proti nemoralnosti gledišč. V Vašingtonu (Washington) so na prošnjo kat. društev sklenili postaviti, ki prepoveduje vsake nemoralne, ali k nemoralnosti spodbujajoče slike in prizore. Kazen za prestopke znaša 5—10 let ječe ali 5.000 dolarjev.

Tretjeredni jubilej. Junija meseca so imeli v Čikagi (Chicago) tretjeredniki posvetovanje glede priprav za veliki narodni kongres tretjerednikov v proslavo 700 letnice ustanovitve tretjega reda. Okoli pet tisoč mož in mladeničev je obljubilo sodelovati pri tem kongresu.

Šola za sociologijo. Škofija Pittsburg v Sev. Ameriki je ustanovila posebno šolo za sociologijo v svrhu izobrazbe mož in žena za katoliško socijalno delovanje. Šola je zelo dobro obiskovana. Učni načrt obsega splošno socijalno vedo; posebej pa obravnavajo še katoliška socijalna načela. Organizator te šole je prejšni ameriški vojni kurat na Francoskem Dr. Kütlej. Tudi na Slovenskem bi bila ustanovitev take šole zelo potrebna.

Moderna postrežba bolnikov. Na podlagi osemurnega delavnika zapuščajo v bolnici Schwabing v Monakovem (ki je oskrbovana od civilnih strežnikov) jutranji strežniki takoj po zdravnikovem obisku bolnico, tako da morajo popoldanski strežniki šele bolnike spraševati, kakšna navodila so jim

dali zdravniki. Ponočni strežniki v tem sploh nič ne vedo in puščajo mirno bolnike brez potrebnih preobvez in zdravil. Bog nas varuj take ljubezni do bližnjega!

Belgijske žene proti nedostojni noši. Belgijska ženska zveza je poslala na šivilje in konfekcijske trgovine vlogo v imenu 75.000 svojih članic, kjer prosi, naj se v bodoče opusti zvrševanje in prodaja nedostojnih oblek. V vlogi obsojajo prevelik izrezek na vratu, današnja ozka in kratka krila kakor tudi uporabo prozornega blaga. Trgovine, ki bi se v bodoče ne držale navodil vloge, so v nevarnosti, da jih bodo katoliške žene bojkotirale. Zelo pametna misel, ki bi bila že tudi pri nas potrebna.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: P. Klement Grampovčan za ozdravljenje. — Nevarno oboleli Marija Albreht in Lucija Pirc. — Pokojni udje skupščine:

1. ljubljanske: Marija Zupanc, bivša zaupnica v hiralnici, Frančiška Šeme, Ivana Rupašek, Jera Kurnik, Klara Kovač, Marija Žagar (v tretjem redu 59 let), Jera Gregorčič, Ana Sardinšek, Marija Zupančič, Jera Rogelj iz Borovnice, Ana Skedl, Marija Jeločnik, Marija Ilovar.

2. kamniške: Terezija Mrak iz Mengša; Marija Sajevic iz Jezerskega; Stanzalaznik Marija iz Podgorja; Oražem Marija iz Mengša; Mrak Rotija iz Mengša; Traven Frančiška in Svetlin Lucija iz Kamnika.

3. cerkljanske: Marija Petrič, Marijana Gregorec.

4. **mariborskega okrožja:** Maribor: preč. g. Jožef Majcen infilirani stoini dekan, č. šolska sestra Martina Štaleker, Karol Sirk, M. Golob, M. Berglez, svetovavka. Fram: preč. g. Valentin Kropivšek, župnik v Framu. Ruše: Marjeta Kašman. Sv. Lovrenc na Dr. p.: Terezija Koderman. Laporje: Gregor Erker, M. Potišek, Jera Doberšek, A. Pintar, Barbara Sagadin, M. Berglez. Ribnica na Pohorju: A. Lobes. Sv. Marjeta o P.: Roza Ferk. Hoče: Jozefa Ledinek, M. Rudolf, Gašpar Kolar, Remšnik: Barbara Hušman, Svečina: Ivana Lešnik, Jozefa Elšnik, El. Maček, Vincenc Kirbiš.

V pobožno molitev se priporočajo pokojni udje **Armade sv. Križa:** Arh Marija, Arh Ivana, Kos, Amalija, Markizeti Frančiška, Torkar Terezija iz Bohinjske Bistrice; Rožič Uršula, Cerkovnik Helena iz Kamenja; Ravnik Janez iz Nomenja; Arh Uršula, Medja Marija, Medja Frančiška iz Ravni; Kurnik Jera iz Ljubljane; Škofic Terezija iz Rodic; Bevc Marija, Verl Neža, Kapus Antonija, Bevc Janez iz Kamne gorice; Gregorič Liza, Muhič Janez iz Moravci; Plohl Alojzija iz Polencaka.

Zahvala za uslišano molitev.

A. N. v K se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Meriji in sv. Antonu za ozdravljenje in srečno operacijo. (Dar 20 K smo obrnili Cv. v podporo; Bog povrni!) — Marija Trček, Žazar, se zahvaljuje M. B. sv. Jožefu, sv. Ani in sv. Antonu za srečno vritev sinu iz laškega vjetništva. (Hvala lepa za dar 2 K.) P. P. izreka zahvalo presv. S. J., Mariji sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. gorkumskim martnikom za večkratno uslišanje. — Lavrenčič Justina se zahvaljuje presv. S. J., Mariji in sv. Antonu za srečno prestano operacijo in ozdravljenje. — Neka učiteljica tretjerednica se zahvali sv. Roku za ozdravljenje prsta. —

Darovi.

Za Cvetje. Tretjeredniki iz Planine pri Rakeku (po g. Fr. Kolar) 82 K. Elizabeta Šnabel 2 K, Marija Wiegele 10 K, Lucija Svetlin 20 K, N. 10 K.

Za frančiškanske misijone: župni urad Cerklje na Gor.: 106 K. — V Kamniku: G. Ivan Lavrenčič, častni kanonik in dekan 100 K, g. Peter Junc, župnik v Vodicah 154 K, N. 160 K, Marija Albreht 100 K, g. Jakob Ogrizek, župnik na Št. Urški gori 24 K. — Po p. Benvenuti: iz Loškega potoka 40 K, od Sv. Gregorija 6 K, iz Sodražice 31 K. (Kamniški znesek že zadnjič vštet).

Za afrik. misijone: N. 400 K.

Za Sv. Goro pri Gorici: Zbirka s Černuč pri Ljubljani 640 K.

Darovi za Armado sv. Križa: Fajfar Antonija, Kranj 71 K; Sedej Josipina, Ribnica 20 K; Kurnik Jera, Ljubljana 10 K; Neimenovana po P. S. 100 K; Božič Ana, Ljubljana 40 K; Modic Marija, Ljubljana 2 K; Podlipec Marija, Ljubljana 2 K; Skubic Marija, Ljubljana 2 K; Modic Anton, Ljubljana 2 K; Modic-Frančiška, Ljubljana 3 K; Neimenovana po P. S. 10 K; Praprotnik Alojzija, Hum pri Ormožu 28 K; Kolarič Alojzija, Ormož 45 K; Bevc Marija, Kamna gorica 36 K; Rode Marija, Rodice pri Domžalah 100 K; Kovačič Ana, Ljubljana 74 K; Pečolar Janez po g. Korenu, Topolščica 10 K; Zupanc Apolonija, Kranj 10 K; Neimenovana, Ljubljana 10 K; Esih Alojzij, Loka pri Zid. mostu 23 K; Križnar Neža, Ljubljana 40 K; Remih Matej, Rajhenburg 24 K; Gerlica Alojzija, Mořavci 39 K; Kolšek Marija, Braslovčë 26 K; Podgrajec Marija, Ljubljana 6 K; Neimenovana, Ljubljana 10 K; Neimenovana, Ljubljana 5 K.

Tretjeredne vaje za november in december 1920.

Meseca decembra širite Cvetje in mu pridobi slehrni vsaj enega novega naročnika!

Ljubljana: Mesečni shod: 21. novemb. ob polu petih popoldne; za zadržane: 22. nov. in 9. dec ob petih zjutraj v dvorani. Poduk za novince: 28. nov. in 26. dec. ob štirih popoldne. Odborna seja: za moške: 21. nov.; 10. dopoldne; za ženske: oba meseca po shodu. — **Kamnik:** Mesečni shod: 28. nov.; pred shodom odborna seja, po shodu nauk za novince. Na sv. Elizabete dan bo ob 6. uri slovesna sv. maša za žive in mrtve ude naše skupščine, mej sv. mašo skupno sv. obhajilo. — **Nazaret:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob polu osmih zjutraj. — **Brežice:** Mesečni shod: zadnjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne. — **Maribor:** Mesečni shod: 7. novembra in 8. decembra, brezmadežno spočetje. — **Celje:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne. — **Sv. Trojica:** Mesečni shod: 7. novembra in 8. decembra. — **Škofja Loka:** Mesečni shod: drugo nedeljo v mesecu ob polu štirih popoldne. — **Krško:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu ob 1. pop. — **Brezje:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu osmih zjutraj. — **Vič:** Mesečni shod: prvi petek v mesecu ob petih zjutraj; odborna seja; v nedeljo pred shodom po litanijah; tisti dan je tudi poduk novincev. — **Novomesto:** 7. novembra ob $\frac{1}{4}$ 11. shod za moške s sv. mašo; 14. novembra ob $\frac{1}{4}$ 11. shod za ženske iz okolice, sv. maša in odborova seja v zakristiji; ob pol 3. seja odbora za mesto; ob 4. uri shod z litanijami in seraf. rož. vencem. Dne 15. 16. 17. 18. novembra običajne letne duhovne vaje. V ponedeljek ob pol 6. uri začetek in četrtek ob pol 6. uri sklepni govor, skupno sv. obhajilo, sv. maša za tretji red, papežev blagoslov in sprejem novih udov v tretji red. 5. decembra ob $\frac{1}{4}$ 11. shod za moške; 12. XII. ob $\frac{1}{4}$ 11. in ob 4. uri kakor meseca decembra.

Priporočajte in širite Cvetje!

Rimsko-serafinski koledar za leto 1920.

Mesec november.

1. **ponedeljek**: Vsi sveti; V. O.
2. torek: spomin vernih duš. P. O.
3. sreda: spomin rajnih sobratov.
4. četrtek: sv. Karol Borom., šk.
5. petek: bl. Rajnerij, sp. 1. r. bl. Helena Enzelmina, d. 2. r.
6. sobota: bl. Felicija Medska, d. 2. r.

---

7. **nedelja**, 24. po bink zahvalnica.
8. ponedeljek: osmina vseh svetih.
9. torek: posvečenje bazilike presv. Zveličarja v Rimu.
10. sreda: sv. Andrej Avel. sp.
11. četrtek: sv. Martin, škof.
12. petek: sv. Didak, sp. 1. r. P. O.
13. sobota: sv. Martin, papež, muč.

---

14. **nedelja**, 25. po bink. bl. Gabriel Feréti, sp. 1. r., bl. Nikolaj Tavlič m. 1. r.
15. ponedeljek: sv. Gertruda, devica.
16. torek: sv. Agneza Asiška, d. 2. r. P. O.
17. sreda; bl. Solomea, dev. 2. r.

---

18. četrtek: posvečenje cerkev sv. Petra in Pavla v Rimu.
19. petek: sv. Elizabeta, zaščitnica tretjega reda. P. O., V. O.
20. sobota: sv. Feliks Valeški, sp.

---

21. **nedelja**, 26. in zadnja po bink., darovanje bl. dev. Marije. V. O.
22. ponedeljek: sv. Cecilija, dev. m.
23. torek: sv. Klemen, papež, m.
24. sreda: sv. Janez Kriški, sp.
25. četrtek: sv. Katarina, d. m. V. O. bl. Elizabeta Dobra, d. 3. r.
26. petek: sv. Leonard Portomavriški sp. 1. r. P. O.
27. sobota: bl. Delfina, d. 3. r. P. O.

---

28. **nedelja**, 1. adventna: sv. Jakob Marški, sp. 1. r. P. O.
29. ponedeljek: vsi sveti treh redov sv. Frančiška, P. O.
30. torek: sv. Andrej, apostol.

Mesec december.

1. sreda: spomin vseh rajnih treh redov sv. Frančiška P. O.
2. četrtek: sv. Biblijana, dev. m.
3. petek: sv. Frančišek Ks., sp.
4. sobota: sv. Peter Krizolog, škof, cerk. uč., sv. Barbara, d. m.

---

5. **nedelja**, 2. adventna: bl. Humil, sp. 1. r.
6. ponedeljek: sv. Nikolaj, škof.
7. torek: post, sv. Ambrož, škof cerk. uč.
8. sreda: **brezmadežno spočetje** bl. D. M. P. O., V. O.
9. četrtek: sv. Silvester, opat.
10. petek: prenešenje Marijine hišice.
11. sobota: sv. Damaz, papež.

---

12. **nedelja**, 3. adventna: najdenje trupla sv. Frančiška P. O.
13. ponedeljek: sv. Lucija, dev. muč.
14. torek: sv. Gregor, čudodelnik, škof.
15. sreda kvatrna, post, osmina brezmadežnega spočetja. P. O.

---

16. četrtek: sv. Evzebij, škof m.
17. petek kvatrna, post, bl. Marjeta, d. 2. r.
18. sobota kvatrna, post, pričakanje poroda bl. d. Marije.

---

19. **nedelja** 4. adventna, kvatrna: bl. Konrad, sp. 1. r.
20. ponedeljek: sv. Jozafat, šk. m. P. O.
21. torek: sv. Tomaž, apostol.
22. sreda: bl. Hugolin, puščavnik 3. r.
23. četrtek: bl. Nikolaj Faktorski, sp. 1. r.
24. petek: post, pred sv. dnevom.
25. **sobota**: Božič, V. O., R. P.

---

26. **nedelja**: sv. Štefan, prvi mučenec.
27. ponedeljek: sv. Janez evangelist.
28. torek: nedolžni otroci.
29. sreda: sv. Tomaž, škof, m.
30. četrtek: med božično osmino.
31. petek: sv. Silvester, papež.

Opomba: P. O. pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.

**Vsem tretjerednikom in drugim prijateljem misijonov
priporočamo frančiškansko misijonsko družbo.**
